

5.12.2025

VASTINEET KAAVALUONNOKSESTA ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN

Ruonasuon tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineisto oli nähtävillä 11.12. 2024 – 22.1.2025.

SISÄLLYSLUETTELO

1 Meri-Lapin lintutieteellinen yhdistys Xenus ry 11.12.2024	1
2 Lapin Pelastuslaitos 30.12.2024	4
L3 Ilmatieteen laitos 20.1.2025	4
L4 LUKE 20.1.2025	4
L5 Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto 21.1.2025	8
L6 Metsähallitus 20.1.2025	8
L7 Metsähallitus SALASSAPIDETTÄVÄ 20.1.2025	11
L8 Isosydänmaan paliskunta 21.1.2025	11
L9 Lapin liitto 21.1.2025	14
L10 Paliskuntain yhdistys 22.1.2025	16
L11 Tornionlaakson museo 22.1.2025	20
L12 Lapin ELY-keskus OSITTAIN SALASSAPIDETTÄVÄ 22.1.2025	23
L13 Fingrid 24.1.2025	33
L14 Iin kunnanarkkitehti 27.1.2025	33
L15 POP-ELY 27.2.2025	34

Lausunnoissa on yhtenäistetty ja karkeistettu viittaukset uhanalaiseen lajiin.

Muutetut kohdat ovat hakasulkeissa näin: [uhanalainen laji].

LAUSUNNOT

Lausunnot	Sisältö	Vastine
1 Meri-Lapin lintutieteellinen yhdistys Xenus ry 11.12.2024	Kunnan kaavoituksessa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoiman rakentamisen vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, linnustoon ja muuhun eläimistöön, luontoon ja kulttuuriperintöön sekä lievennettävä haitallisia vaikutuksia. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on YVA-asetuksen (277/2017, 3 §) mukaan esitettävä tarpeellisessa määrin ehdotus tunnistetuista ja arvioitavista ympäristövaikutuksista, mukaan lukien yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa, siinä laajuudessa kuin on tarpeen perustellun päätelmän tekemiselle.	

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus ry suosittaa Ruonasuon energiantuotantohankkeesta luopumista. Perusteena hankkeen hylkäämiselle esitämme seuraavia linnuston- sekä luonnonsuojelullisia näkökohtia, jotka selkeästi tuodaan esiin hankkeen linnustaselvityksessä: • Tuotantoalueen läheisyydessä sijaitsee kaksi BirdLife Suomen määrittämää Suomen tärkeää lintualueutta (FINIBA). Alueet kuuluvat Simon-Kuivaniemen suokeskittymän FINIBA-alueeseen. Läntisempi FINIBA-alue on samalla BirdLife Internationalin määrittämä Veittiaapa-Ristiaavan kansainvälisesti tärkeä lintualue (IBA). Alueiden merkittävimpinä suojeluperusteisina lajeina voidaan pitää jouhisorsa, metsähanhi, mustalintu, jänkärirriäinen, jänkäkurppa, suokukko, mustaviklo, siniruohaukka sekä nuolihaukka. Lisäksi molempien Natura-alueiden suojeluperusteina mainitaan yksi salassapidettävä uhanalainen laji. • Kaava-alueen merkitystä linnustolle kasvattaa turvetuotantoalueelle tehty kosteikko, jolta havaittiin linnustonselvityksessä kymmeniä lajeja. EU:n lintudirektiivin liitteen I mukaisista lajeista huomionarvoisia ovat etenkin alueella mahdollisesti pesivä äärimmäisen uhanalainen suokukko. Suomen vastuulajeista alueella pesii haapana. Hankealueen linnusto on etupäässä aapasoilla pesivää lajistoa, jota entiselle turvetuotantoalueelle tehty kosteikko monipuolistaa. Yhteensä alueen pesimälintukartoituksissa havaittiin 78 lintulajia. • Meneillään olevan neljännen Suomen lintuatlas-kartoituksen mukaan 10 x 10 km:n ruudussa, joka käsittää hankealueen sekä sen etelä- ja itäpuoliset suoalueet, on varmoja pesintöjä havaittu taantuvista, uhanalaisluokituksessa mukana olevista vesilintulajeista metsähanhella, haapanalla, jouhisorsalla, tukkasotkalla sekä kaakkurilla. Näille lajeille on ominaista pesinnän aikaiset ravinnonhankintalennot laajemmalla alueella varsinaisten reviirien ulkopuolella. Esim. Simon Martimojärven kaakkurikannan on havaittu romahtaneen sen pesimäalueen sekä luontaisten merellä sijaitsevien ravinnonhakualueiden väliin rakennettujen tuulivoimala-alueiden seurauksena. Toteutuessaan hanke vaikeuttaa näiden lajien luontaista liikkumista sekä kaventaa pesintämahdollisuuksia sinänsä monimuotoisella suoalueella. • Myös yleisesti taantuvien, Peräpohjolan aapasoilla pesivien kahlaajalajien elinpiirien suhteen hankealueen sijainti on kriittinen. Atlaskartoituksessa on alueen ruudulla havaittu kaikkiaan 10 pesivää kahlaajalajia, joiden lisäksi todennäköinen pesintä myös äärimmäisen uhanalaisella suokukolla.	

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	• Linnustoselvityksen tulosten sekä Lajitietokeskuksen tietojen perusteella hankealue sijaitsee keskeisellä sijainnilla useamman petolintulajin, myös suuren päiväpetolintulajin reviireihin nähden. Maastohavaintojen perusteella linnut käyttävät myös turvetuotantoalueita ja niiden reunaosia saalistukseen. Suomen lintuatlas-kartoituksen mukaan hankealueen ruudulla on havaittu kaikkiaan kuusi päiväpetolintulajia, joista varma tai todennäköinen pesintä sinisuohaukalla ja nuolihaukalla sekä todennäköinen pesintä mehiläishaukalla. • Linnustoselvityksen sekä alueella viime vuosina tehtyjen havaintojen perusteella alue ja sen reunavyöhykkeet muodostavat erittäin merkittävän metsäkanalintujen soidin- ja pesintäympäristön. Mm teeren soidin löytyi hankealueelta ja soidintavia metsoja sekä pesiviä riekkoja tavattiin hankealueen välittömässä läheisyydessä. • Hankealueen kosteikko ylläpitää hyönteisfaunaa, joka monipuolistaa hyönteissyöjälintujen lajistoa. Esim pensastasku, keltavästäräkki, sekä pohjansirkku ovat taantuvia boreaalisen vyöhykkeen lajeja, joita kartoitusten mukaan esiintyy hankealueella. Myös eteläinen, meillä harvinainen pikkulepinkäinen on havaittu pesivänä hankealueella. • Vaikka linnustoselvityksen mukaan alue ei sijoitu merkittäville lintujen kevät- tai syysmuuton pääväylille, antavat yhdistyksemme jäsenten sekä paikallisten asukkaisten tekemät havainnot kuvan voimakkaasta lintujen muutosta alueen läpi. Jotta muutosta saadaan yleiskuva, tarvitaan enemmän havainnointikertoja ja useammasta pisteestä käsin. Selvityksen tukena tulisi käyttää myös Tiira – tietokannan havaintoja pitemmältä aikaväliltä. • Erityisesti hankealueen sijainti lajirikkaiden aapasuokeskittymien välissä tekee siitä merkittävän. Linnustoselvityksen sekä alueella tehtyjen havaintojen perusteella hankealue toimii merkittävänä muuttoa ohjaavana petolintujen saalistusalueena sekä suuralueella risteilevien hanhien, kurkien, sorsalintujen sekä kahlaajien ravinnonhakureiteillä. Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus ry on toimialueellamme juridinen toimija, jolla on oikeus osallistua energiantuotantohankkeiden vaikutusarviointeihin. Yleisesti lintuyhdistyksiä pidetään asiantuntijaorganisaatioina, joiden hallitsemilla tai keräämillä aineistoilla on suuri merkitys viimeistään hankkeiden yva-vaiheessa. Yhdistyksellä on myös oikeus tarvittaessa valittaa huonosta ratkaisusta hallinto-oikeuteen. Ruonasuon hankkeeseen liittyen olisimme toivoneet, että yhdistyksemme saa kutsun hankkeen suunnitteluun sen osallistumis- ja arviointivaiheessa.	Muuton seuranta on kuvattu kaavaselostuksen kappaleessa 4.12.3. Vaikutukset muuttolinnustoon on kuvattu kappaleessa 10.6.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Kannanoton alussa esitettyihin periaatteisiin, hankealueella tehtyyn linnustaselvitykseen sekä yhdistyksemme aktiivien tekemiin maastohavaintoihin nojaten katsomme, että Simon kunnan tulisi luopua Ruonasuon kaavoitushankkeesta. Vaikka hankelue on pienialainen, muodostaa se poikkeuksellisen lajirikkaan linnustoalueen, joka osaltaan ylläpitää Peräpohjolalle ominaisen aapasuoluonnon monimuotoisuutta, sekä auttaa valtakunnallisen luontotyyppien ennallistamisvelvoitteen toteuttamisessa. Nykymuotoisena Ruonasuo on mainio esimerkki onnistuneesta turvetuotantosuo-ennallistamisesta, jonka seurauksena alueen luontoarvot ovat kohonneet. Energiantuotantohankkeen sijaan näemme alueella potentiaalia esim. Lintumatkailukohteena. Aurinkovoimaloita emme sinänsä vastusta, kunhan niille määritellään paikat alueilta, joilla vaikutukset alkuperäisluontoon ja linnustoon ovat mahdollisimman pienet. Tällaisina paikkoina näemme Simon kunnan alueella esim. kitukasvuiset suomuuttumat sekä turvekankaat. Vanhoilla turvetuotantoalueilla näemme potentiaalia ensisijaisesti ennallistettavina tai uusien kosteikkojen suunnittelualueina.	Linnustaselvityksissä ja vaikutusten arvioinnissa ei ole tunnistettu merkittäviä haitallisia linnustovaikutuksia.
2 Lapin Pelastuslaitos 30.12.2024	Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa osayleiskaavahankkeeseen. Pelastuslaitos antaa lausunnon rakennuslupavaiheessa rakenteellisen paloturvallisuuden suhteen.	Merkittään tiedoksi.
L3 Ilmatieteen laitos 20.1.2025	Ei huomautettavaa, alue liian kaukana säätutkasta.	Merkittään tiedoksi.
L4 LUKE 20.1.2025	Luonnonvarakeskus kiittää mahdollisuudesta lausua hankkeesta ja lausuu seuraavan. Linnusto ja eläimistö Hankealue on käytöstä poistettua turvetuotantoaluetta, joka rajautuu pohjoisessa reunoilta ojitettuun Ruonasuohon ja muilta reunoiltaan talousmetsään. Vanhasta turvetuotantoalueesta on tehty osittain kosteikko noin 10 vuotta sitten, kun turvetuotanto on lopetettu alueelta. Kosteikon pinta-ala on noin 0,7 neliökilometriä. Ruonasuon hankealueen rajanaapurina etelässä on Rimpijärvi -Uusijärven Natura 2000 suojelualue. Seuraavaksi lähinnä on Veittiaavan Natura 2000-suojelualue lähimmillään noin 800 m hankealueesta länteen. Muista luonnonsuojelualueista Iso-Saarisuo - Hoikkasuo - Musta-aapa sijaitsee 9 km hankealueesta	

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	lounaaseen. Lähimmät yksityiset luonnonsuojelualueet ovat Luolaojan palsta ja Kumpulan suojelualue noin 1,8 km hankealueesta koilliseen sekä Lassin palsta noin 4 km hankealueesta luoteeseen. Alueen linnusto on suo- ja metsälinnustoa. Alueella tehtiin pesimälinnusto-, petolintu- ja kanalintujen soidinpaikkakartoitukset sekä muutonaikaista tarkkailua keväällä ja syksyllä. Tehdyissä maastotutkimuksissa havaittiin yhteensä 80 lajia, joista 28 lajin tulkittiin pesivän hankealueella ja 55 hankealueen ulkopuolella. Hankealueella tavattiin yhteensä 78 lintulajia, joista 31 tulkittiin pesivän alueella. Havaituista lajeista 46 kuului johonkin uhanalaisuusluokkaan. Näistä 46 lajista 25 lajin tulkittiin pesivän alueella. Punaisen kirjan mukaan uhanalaiseksi luokiteltuja havaittiin 27 lajia, joista 13 lajin oletettiin pesivän alueella. Äärimmäisen uhanalaisista lajeista alueella esiintyi 1, erittäin uhanalaisista 4, joista 1 hankealueella, vaarantuneista 12, joista 5 hankealueella ja silmällä pidettäviä lajeja 10, joista 6 pesi hankealueella. Yhteensä 18 havaittua lajia kuuluu lintudirektiivin liitteen I mukaisiin lajeihin; näistä 6 pesii alueella. Hankealueella havaituista lintulajeista yhteensä 16 kuuluu Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin. Alueellisesti uhanalaisia lajeja havaittiin 4. Ruonasuon entinen turvetuotantoalue on rakennettu osittain lintukosteikoksi, joka vetää puoleensa erityisesti vesilintuja ja kahlaajia. Näiden joukossa on merkittävästi myös uhanalaista lintulajistoa. Hankealueella sijaitsee teeren ja suokukon soidinpaikat. Alle 5 km säteellä sijaitsevat [uhanalaisen lajin] reviiri, jossa on kolme pesäpaikkaa sekä ainakin kaksi muuttohaukkareviiriä sekä lukuisia kurkireviirejä. Alueen läpi muuttaa keväisin myös merkittäviä määriä kurkia, hanhia ja joutsenia. Kevätkuuton havainnoinnin yhteydessä kurkia alueella havaittiin 892 yksilöä, joista hankealueella 355. Laulujoutsenia havaittiin 58 yksilöä ja hanhia 64. Lisäksi on tyypillistä, että suoalueilla liikkuu kesäisin pesimättömiä kurki- ja metsähanhiparvia. Hankkeen vaikutusalueella esiintyy runsaasti uhanalaista lintulajistoa pesivänä ja muutonaikana, mm. lähistöllä sijaitsevat [uhanalaisen lajin] ja useat muuttohaukan reviirit sekä kurkien ja laulujoutsenen reviirit, joille tuulivoimalat muodostavat törmäysriskiä. Luke katsoo, että [uhanalaisen lajin] törmäysriski Ruonasuon tuulivoima-alueella on korkea eikä sitä voi ehkäistä tai minimoida. Tuulivoimalat aiheuttavat merkittävän törmäysriskin erityisesti isoille linnuille kuten kurki, hanhet, joutsenet, petolinnut ja vesilinnut. Varoalue esim. [uhanalaisen lajin] pesään tulisi olla vähintään 2 km, mieluummin 5 km. [Uhanalaisen lajin] törmäysriskiä	Tehdään täydentävää linnuston tarkkailua maastokaudella 2025. Vaikutukset uhanalaisen lajiin arvioidaan uudelleen. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään salaisessa liitteessä (Liite 12).

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	tuulivoimaloihin lisää se, että emot viettävät reviirillään aikaa vuoden ympäri. Hankealueella on myös viitasammakon esiintymä, jonka säilyminen tulee turvata hankkeen rakennusvaiheessa. Natura-arvioinnin tekeminen on myös suositeltavaa, koska hankealueeseen rajautuu useita Natura-2000 soidensuojelualueita. Luke katsoo, että lintujen törmäysriskien takia hankealue olisi sopivampi yksinomaan aurinkovoimala-alueeksi. Aurinkovoimaloissa ei tn. ole vaaraa linnuille vaikkakin aurinkovoimaloiden ympäristövaikutuksista on vielä vähän tietoa. Voimalan rakentaminen aiheuttaa häiriötä ympäristöön mutta se on tilapäistä. Myöhemmät häiriöt syntyvät lyhytaikaisista huoltokäynneistä. Näistä ei voida katsoa olevan merkittävää haittaa alueen linnustolle. Voimala-alue tulee aidata isompien eläinten alueelle pääsyn estämiseksi. Aita voi aiheuttaa törmäysriskiä linnuille, mutta riskiä voidaan eliminoida mm. asianmukaisilla varoitushajastimilla. Poronhoito Ruonasuon tuuli- ja aurinkovoimahanke sijaitsee Isosydänmaan paliskunnan alueella, mutta sillä arvioidaan olevan paliskuntarajan läheisyyden ja paliskuntien yhteistoiminnan vuoksi vaikutuksia myös Oijärven paliskuntaan. Hanke sijoittuu poronhoidon TOKAT-paikkatietoaineiston mukaan Isosydänmaan paliskunnassa porojen kevät- ja kesälaidunalueille sekä vähäisesti jäkälälaidunalueelle. Hankkeen sähkönsiirtoreitti kulkee jäkälälaidunalueen läpi. Ruonasuon kaava-alueen todetaan olevan erityisesti Isosydänmaan paliskunnan tärkeää kevätlaidunta, vasoma-aluetta ja kesälaidunta. Lisäksi alueelle tulee myös Oijärven paliskunnan poroja, sillä alue on paliskuntien yhteistoiminta-aluetta. Alueen tärkeydestä poronhoidolle kertoo se, että siellä laiduntaa noin 600 poroa ja siellä merkitään huomattava määrä vasoja vuosittain. Luke arvioi, että Ruonasuon tuuli- ja aurinkovoimahanke -yleiskaavan kaavaselostuksessa hankealueen ympäristön poronhoitoa on kuvattu pääpiirteissään kohtuullisen kattavasti. Luke näkee myös hyvänä, että poronhoidon kuvauksessa on käytetty saatavilla olevia eri aineistolähteitä poronhoidosta. Näiden aineisto- ja tietolähteiden ohella Luke näkee kuitenkin tärkeäksi, että myös käytettävissä olevaa tutkimustietoa tuulivoiman ja muiden vastaavien hankkeiden vaikutuksista poronhoitoon hyödynnetään vaikutusarvioinneissa. Uutta tutkimustietoa tuulivoimarakentamisen vaikutuksista poronhoitoon on tulossa lähivuosina myös Suomen poronhoitoalueelta. Luke näkee	Täydennetään linnustovaikutusten arviointia kaavaselostuksen kappaleeseen 10.6. Hankkeesta on tehty Natura-arvio, jota täydennetään maastokaudella 2025 tehtyjen havaintojen pohjalta. Vaikutukset uhanalaisen lajiin arvioidaan uudelleen. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään salaisessa liitteessä (Liite 12).

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	tämän ohella välttämättömäksi, että hankealueen vaikutuspiirin paliskunnilta kerätään riittävästi tietoa alueen käytöstä ja merkityksestä poronhoidossa sekä samalla myös kartoitetaan paliskuntien arvioita hankkeen mahdollisista vaikutuksista poronhoitoon. Samalla Luke korostaa, että muiden tietojen ja aineistojen ohella nämä paliskuntien antamat tiedot ja arviot tulisi huomioida riittävällä painoarvolla vaikutusarvioinnissa. Nyt tehdyssä hankkeen vaikutusarvioinnissa tällaisia tietoja, aineistoja ja arvioita on kerätty ja esitetty lähinnä Isosydänmaan paliskunnasta, kun taas Oijärven paliskunnasta niitä on kerätty selvästi vähemmän. Koska Ruonasuon alue on kuitenkin paliskuntien yhteiskäytössä, myös Oijärven paliskunnan poronhoidosta olisi ollut Luken näkemyksen mukaan perusteltua kerätä ja esittää vastaava määrä tietoja, aineistoja ja arvioita. Ruonasuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeen mahdollisia vaikutuksia poronhoitoon on kaavaselostuksessa pohdittu aluksi varsin monipuolisesti. Varsinaisessa arvioinnissa hankkeen vaikutusten on arvioitu olevan alueen tokkakuntien poronhoitoon suuri, mutta paliskuntien poronhoitoon vähäinen. Luke huomauttaa kuitenkin, että kyseisen hankkeen lisäksi Isosydänmaan ja myös Oijärven paliskunnassa on jo olemassa olevien tuulivoima- ja maankäyttö hankkeiden lisäksi rakenteilla, vireillä ja suunnitteilla monia muita vastaavia hankkeita, joiden yhteisvaikutukset paliskuntien poronhoitoon voivat olla kokonaisuutena huomattavia. Olisi ollut perusteltua ja tarpeellista kuvata kummankin paliskunnan toimintaa, laitumia, aitoja ja porojen vuodenaikaista liikkumista laajemmin ja tarkemmin mm. karttaesityksinä koko paliskunnan alueelta. Samalla myös muiden tuulivoima- ja maankäyttöhankkeiden sijoittumista ja laajuutta mm. paliskunnissa käytettävissä oleviin eri vuodenaikaisiin laitumiin, poronhoidon rakennelmiin ja porojen vuotuiheen laidunkiertoon nähden olisi ollut mahdollista tarkastella laajempaan kokonaisuuteen. Tällöin sekä Ruonasuon hankkeen erillisvaikutuksia, että myös sen yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa voitu olisi voitu arvioida luotettavammin ja kattavammin. Lopuksi Luke muistuttaa, että suunniteltujen hankkeiden vaikutusarviot joudutaan aina tekemään etukäteen ilman varsinaisista aineistoa tai tietoa hankkeen todellisista vaikutuksista mm. poronhoitoon. Tästä syystä vaikutusarviot ovat aina osin subjektiivisia ja riippuvat eri skenaariovaihtoehtojen painottamisesta. Se, ettei Ruonasuon aluetta ympäristöineen ole voimassa olevissa kaavoissa osoitettu poronhoidon kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi, ei Luken näkemyksen mukaan myöskään riitä osoittamaan, ettei alue olisi poronhoidolle erityisen tärkeä. Kyseisiä merkintöjä	Hyödynnetään tutkimustietoa vaikutusten tunnistamisessa kappaleessa 10.18.1 ja yhteisvaikutusten arvioinnissa kappaleessa 10.18.4 ja esitetään viittaukset tekstissä. Tietoa kerätään useissa neuvotteluissa paliskuntien kanssa. Käytetään tietoa osana vaikutusten arviointia kappaleessa 10.18.3 ja yhteisvaikutusten arvioinnissa kappaleessa 10.18.4. Lisäksi arvioinnissa hyödynnetään soveltuvilta osin muissa lähiympäristön hankkeissa laadittuja selvityksiä ja tietoa alueen poronhoidosta. Neuvotteluja käydään yhtäläisesti sekä Isosydänmaan että Oijärven paliskunnan kanssa. Kaavaselostukseen täydennetään Oijärven paliskuntaan kohdistuvien vaikutusten arviointia esimerkiksi uusien karttakuvauksien kappaleessa 10.18.3 sekä yhteisvaikutusten tarkemmalla arvioinnilla kappaleessa 10.18.4. Lisäksi hyödynnetään muiden hankkeiden yhteydessä laadittuja Oijärven paliskuntaa koskevia selvityksiä. Täydennetään vaikutusten arviointia. Päivitetään kaava-alueen lähiympäristöä kuvaava karttaan 4.3. läheinen voimajohtohanke ja aurinkovoimahanke sekä syyskiertoa kuvaavia merkintöjä. Laitumia ja porojen liikkumista kuvataan myös kartassa 10.33 joka on jaettu osiin vuodenkierron mukaan. Yhteisvaikutuksia poronhoitoon havainnollistetaan karttakuvassa 10.34, joka esittää tuulivoimahankealueiden lisäksi niiden laajemmat häiriöriskialueet, sekä muut tiedossa olevat maankäyttöhankkeet. Paliskunnat näkyvät kartalla kokonaan. Arvioinnissa hyödynnetään uusinta, päivitettyä TOKAT-aineistoa.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	on yleensäkin käytetty poronhoitoalueen eteläosissa hyvin vähän kaavoituksessa poronhoidon huomioimiseksi, ja kyseiset merkinnät rajoittuvat lähinnä kiinteiden erotusaitojen alueille. Koska poronhoito tarvitsee toimiakseen laajoja laidunalueita, joissa yksittäisten hankkeiden vaikutukset voidaan arvioida melko rajallisiksi, mutta joissa useiden hankkeiden yhteisvaikutukset laitumiin ja poronhoitoon voivat olla merkittävät, tulee Luken näkemyksen mukaan huomioida paikallisten vaikutusten ohella myös erilaisten hankkeiden yhteisvaikutukset paliskuntien poronhoitoon entistä kattavammin. Lausunnon tiivistelmä Hankealueen linnusto on etupäässä aapasoilla pesivää lajistoa, jota entiselle turvetuotantoalueelle tehty kosteikko monipuolistaa. Huomioon ottaen hankealueella ja hankkeen vaikutusalueella havaittu runsas uhanalaisten lintulajien määrä sekä pesivänä että muutonaikana, Luke katsoo, että lintujen törmäysriskien takia hankealue sopisi tuulivoimaa- aluetta paremmin pelkästään aurinkovoimaa- alueeksi. Luken näkemyksen mukaan tulisi huomioida paikallisten vaikutusten ohella myös muiden vastaavien hankkeiden yhteisvaikutukset paliskuntien poronhoitoon entistä kattavammin. Olisi tarpeellista kuvata alueen kummankin paliskunnan toimintaa, laitumia, aitoja ja porojen vuodenaikaista liikkumista laajemmin ja tarkemmin mm. karttaesityksinä koko paliskunnan alueelta. Siten myös muiden tuulivoima- ja maankäyttöhankkeiden sijoittumista ja laajuutta suhteessa paliskunnan eri vuodenaikaisiin laitumiin, poronhoidon rakennelmiin ja porojen vuotuisen laidunkiertoon olisi ollut mahdollista tarkastella laajempaan kokonaisuuteen. Ruonasuon hankkeen erillisvaikutuksia sekä eri hankkeiden yhteisvaikutuksia voitaisiin arvioida luotettavammin ja kattavammin. Hankkeiden yhteisvaikutukset laitumiin ja poronhoitoon voivat olla merkittävät.	
L5 Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto 21.1.2025	Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa Ruonasuon tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluvaiheen aineistosta.	Yhteisvaikutuksia poronhoitoon havainnollistetaan karttakuvassa 10.34, joka esittää tuulivoimahankealueiden lisäksi niiden laajemmat häiriöriskialueet, sekä muut tiedossa olevat maankäyttöhankkeet. Paliskunnat näkyvät kartalla kokonaan.
L6 Metsähallitus 20.1.2025	Metsähallitus on tutustunut osayleiskaavan valmisteluvaiheen aineistoon ja lausuu asiasta seuraavaa: Vaikutukset Natura-alueisiin	Merkitaan tiedoksi.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Hankkeen vaikutuksista Natura-alueisiin on laadittu luonnonsuojelulain mukainen Natura-arviointi koskien Rimpijärvi-Uusijärven (FI1101405 SAC/SPA) ja Veittiaavan (FI1301603 SAC/SPA) Natura 2000 -alueita (Sitowise Oy 16.10.2024). Metsähallitus on lausunut tuuli- ja aurinkovoimahankkeen vaikutuksista Natura alueisiin yksityiskohtaisemmin erillisessä lausunnossa, joka toimitetaan Simon kuntaan. Vaikutukset salassa pidettävään petolintuun Hankealueen läheltä tunnetaan salassa pidettävän [poistettu] lajin reviiiri. Metsähallitus lausuu hankkeen vaikutuksista lajiin erillisessä lausuntoliitteessä. Liite toimitetaan viranomaiskäyttöön. Metsähallitus toteaa lisäksi, että alueen petolintureviirien turvaaminen tukee samalla muidenkin alueella esiintyvien, ihmistoimintaa välttelevien lajien säilymistä. Natura-arvioinnista ja osayleiskaavan vaikutuksista salassa pidettävään [uhanalaiseen lajiin] annetut lausunnot tulee huomioida kaavaehdotuksen valmistelussa. Muu linnusto Ruonasuon hankealue sijaitsee kahden lähekkäisen lakisääteisen soidensuojelualueen, Veittiaavan ja Rimpijärvi-Uusijärven välissä. Suojelualueet on liitetty myös Natura 2000 -verkostoon lintudirektiivin mukaisina SPA-alueina (Veittiaapa SPA/SAC, FI1301603 ja Rimpijärvi-Uusijärvi SPA7SAC, FI1101405). Veittiaapa kuuluu myös kansainvälisesti tärkeiden linnustoalueiden IBA-verkostoon, ja sekä Veittiaapa että Rimpijärvi-Uusijärvi ovat kansallisesti tärkeitä FINIBA-lintualueita. Metsähallitus kiinnittää huomiota myös siihen, että Lapin liiton v. 2022 julkaisemassa tuulivoimaselvityksessä SPA-, IBA- ja FINIBA-alueita ympäröivää 2000 metrin puskurivyöhykettä pidetään tuulivoimaloille soveltumattomana alueena, ja Ruonasuon hankkeessa suurin osa suunnitelluista tuulivoimaloista sijoittuu kyseiselle vyöhykkeelle. Suhde maakuntakaavaan Hankealuetta ei ole osoitettu tuulivoima-alueeksi voimassa olevassa Länsi-Lapin maakuntakaavassa. Alue ei myöskään ole Lapin Liiton laatimassa raportissa Lapin aurinko- ja tuulivoima-alueiden selvitys 2023-2024 potentiaalinen tuulivoimakohde. Kaavoitusaloitteessa on aikoinaan esitetty pelkästään yksityismaille sijoittuva kaava-alue, osayleiskaavan valmisteluaineistossa alue on sen sijaan laajennettu koskemaan myös ympäröivää valtionmaata. Kaavoitusaloitteessa ehdotettu kaava-	Merkitään tiedoksi. Salassa pidettävä lausunto huomioidaan kaavaehdotuksessa. Täydennetään kappaletta 4.12 linnuston osalta ja Natura-alueisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia kappaleessa 10.4. Osayleiskaavan vaikutukset salassa pidettävään lajiin arvioidaan uudelleen salatusta liitteessä. Kaavaselostuksen kappaleessa 1.5 on kuvattu mitä selvityksiä yleiskaavoituksen yhteydessä on tehty. Kappaleessa 10.4.2 on kuvattu, mitkä ovat tuulivoimaloiden vaikutukset suojelualueiden suojeluperusteena oleviin lintuihin.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	alue oli sillä laajuudella, että tuulivoimaloiden keskeiset ympäristövaikutukset kohdistuisivat kaavoitettavan alueen sisäpuolelle. Nyt esitetyssä valmisteluaineistoissa merkittäviä vaikutuksia tulisi myös valtionmaalle muun muassa aivan kiinteistörajojen läheisyyteen sijoitettujen tuulivoimaloiden vuoksi. Metsähallituksen näkemyksen mukaan Metsähallituksen alueita ei tule sisällyttää kaava-alueeseen. Lisäksi Metsähallituksen Kiinteistökehitys huomauttaa, että hankealueella sijaitsevat Metsähallituksen hallinnoimat alueet eivät ole varattavissa tuulivoimakäyttöön. Voimaloiden pyyhkäisyalatkaan eivät voi sijoittua Metsähallituksen hallinnoimille alueille. Poronhoito Ruonasuon alue on Isosydänmaan paliskunnalle tärkeä kesälaidunalue ja vasoma-alue. Aiemmin alueella on ollut erotusaita rakennettuna tilapäisrakentein (ns. siirtoaita). Alueen jatkuvan käyttötarpeen vuoksi Metsähallitus on tehnyt vuonna 2024 Isosydänmaan paliskunnan kanssa käyttöoikeussopimuksen pysyvän poroaidan sijoittamisesta alueelle. Maakuntakaavassa on maininta, että ”Turvetuotantoalueen jälkikäyttöä suunniteltaessa poronhoitoalueella tulee turvata alueen poronhoidon edellytykset”. Alueelle muodostettu kosteikko ei haittaa porotaloutta, se voi jopa edistää porojen viihtymistä alueella kosteikon reunoilla kasvavan poron ravintokasveina toimivan suokasvillisuuden ansiosta. Turvetuotantoalueen jälkikäyttömuotoa muutettaessa energiatuotantoalueeksi tulisi poronhoidon edellytykset turvata maakuntaavan määräyksen mukaisesti. Kosteikko Turvetuotannon loputtua hankealueelle on perustettu kosteikko sulfidisedimenttien hapettumisen ja siitä aiheutuvan vesistöjen voimakkaan happamoitumisen ehkäisemiseksi. Happamien valumien riski kasvaa, jos alueen käyttö vaatii maaperän kuivatusta ja maaperän kaivamista. Hankkeen esiselvityksessä todettiin muutostarpeita alueen ojituksiin sekä vaikuttamista myös kosteikon vesipintaan, jolloin riski valumavesien happamoitumiseen kasvaa merkittävästi. Etenkin rakentamisaikana vesien mahdollinen happamoituminen ja lisääntynyt kiintoainekuormitus heikentävät alapuolisten vesistöjen tilaa. Mahdolliset kaava-alueeseen liittyvät kuivaustoimenpiteet tai alueen ulkopuolelle mahdollisesti tulevat vesiensuojeluun liittyvät	Tarkennetaan voimaloiden 3 ja 4 sijaintia niin, etteivät pyyhkäisyalat ulotu Metsähallituksen hallinnoimille alueille. Metsähallituksen alueelle ei ole osoiteta rakentamista. Kaavassa on poronhoitoa koskeva yleismääräys, jolla turvataan poronhoidon edellytykset alueella. Kuvataan kaavaselostuksen kohdassa 7.3, miten kaava-alueen valumavedet käsitellään. Siirretään laskeutusallas niin, ettei se sijoittu valtion maalle. Lisätään kaavan liitteeksi vesienhallintasuunnitelma.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	kuivatustoimenpiteet tai alueen ulkopuolelle mahdollisesti tulevat vesiensuojeluun liittyvät kuivatustekniset rakenteet sijoittuisivat ja vaikuttaisivat valtion maille. Lisäksi kaavaluonnokseen merkitty laskeutusallas sijoittuu valtion maalle, eikä asiasta ole ennalta sovittu Metsähallituksen kanssa. Alueiden käyttö edellyttäisi sopimusta Metsähallituksen kanssa. Lisäksi kaavamääräyksenä mainitaan, että jos laskeutusaltaan pH laskisi alle kuuden, tulisi allasta kalkita. Selostuksessa ei kuitenkaan oteta kantaa, miten kauan ja mikä taho seuraisi altaan pH:ta ja tarvittaessa kalkitsisi allasta.	Lisätään kaavan yleisiin määräyksiin, että ennen rakentamisen aloittamista hankkeelle on oltava vesilupa.
L7 Metsähallitus SALASSA PIDETTÄVÄ Ä 20.1.2025	[Salassa pidettävä sisältö poistettu.]	Salassa pidettävä lausunto huomioidaan kaavaehdotuksessa.
L8 Isosydänmaan paliskunta 21.1.2025	Isosydänmaan paliskunnan kanta Ruonasuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeeseen on kielteinen. Ruonasuon tuuli- ja aurinkovoimapuiston vaikutukset yhdessä jo olemassa olevien, rakenteilla tai jo kaavoitettujen hankkeiden kanssa tulevat aiheuttamaan kohtuutonta haittaa paliskunnan poronhoidolle. Isosydänmaan paliskunnan poronhoito on joutunut väistämään vuosi vuodelta laajenevaa tuulivoimarakentamista. Paliskuntaan sijoittuu ennestään Onkalon, Halmekankaan, Putaankankaan, Leipiön ja Sarvisuon tuulivoima-alueet. Näissä on yhteensä 65 tuulivoimalaa. Lisäksi paliskunnan alueelle sijoittuu valmiiksi luvitettu Seipimäki-Tikkalan tuulivoimahanke (27 voimalaa), YVA-vaiheessa olevat Leilisuon (8–14 voimalaa) ja Lyyppäkin (42 voimalaa) tuulivoimahankkeet sekä rakennusvaiheessa oleva Exilionin aurinkovoimahanke Simon kunnan alueella. Lisäksi Simossa on vireillä myös useita muita aurinko- ja tuulivoimahankkeita. Myös Ranuan kunnan puolella paliskuntaan sijoittuu laajoja tuulivoimahankesuunnitelmia sekä Suhangon kaivoshanke. Paliskunta on erittäin huolissaan tulevaisuudestaan. Sen tila on loppumassa. Laidunalueet ovat pienentyneet ja pirstoutuneet, jolloin uusien hankkeiden paine jäljellä oleviin laidunalueisiin on yhä suurempi. Ruonasuon tuuli- ja aurinkovoima-alue sijoittuu Isosydänmaan paliskunnan alueelle, Oijärven paliskunnan rajaa vasten. Paliskuntien välillä ei ole esteitä ja hankealueella laiduntaa sekä Isosydänmaan että Oijärven paliskunnan poroja. Ruonasuon hankealue on porojen kevät- ja kesälaidunalue. Hankkeen vaikutusalueelle	Huomioidaan Onkalon, Halmekankaan, Putaankankaan, Leipiön ja Sarvisuon hankkeet yhteisvaikutusten arvioinnin päivityksessä. Laitumien pirstoutumista käsitellään vaikutusten arvioinnissa kappaleessa 10.18.3. Muut hankkeet näkyvät kartassa 10.34.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	sijoittuu suojelualueita ja niiden välillä olevat jängät ovat ainoita rauhallisia laidunalueita tässä osassa paliskunnan aluetta. Hankealueen eteläpuolelle ja osittain hankealueelle sijoittuu paliskunnan vasanmerkitysaita. Aidassa merkitään noin 250 vasaa vuosittain. Suunniteltu tuuli- ja aurinkovoimahanke tulee aiheuttamaan suoria ja epäsuoria laidunmenetyksiä paliskunnalle sekä vaikeuttaa ja hankaloittaa poronhoitotöiden tekemistä alueella. Paliskunnan kokemusten mukaan porot välttävät tuulivoimala-alueita ja pyrkivät kiertämään ne kaukaa. Ruotsalaisen tutkimuksen mukaan (Skarin ym. 2015) vasomisaikana vaatimet välttivät tuulipuistoja niiden rakentamisaikana jopa 3,5 km päähän alueesta. Porot myös lakkasivat käyttämästä tai käyttivät vähemmän tuulipuistojen läheisistä vakiintuneista kulkureiteistään ja liikkuivat nopeammin alueen poikki (Skarin ym. 2015). Tuulivoiman aiheuttama häiriö (melu ja liike) porojen laiduntamiselle vasoma-aikana on todettu jatkuvan hankkeiden toiminnan aikana (Skarin ym. 2018) eikä välttäminen ole vähentynyt ainakaan 7 vuoden toiminnan aikana. Jos poroilla on tilaa väistää, ne väistävät tuulivoimapuistoja. Porot muuttavat käyttäytymistään enemmän avoimilla alueilla lähellä tuulivoimaa, verrattuna metsäalueisiin. Kaavaselostuksessa on arvioitu hankkeen vaikutuksia poronhoitoon. Hanke vaikeuttaa poronhoitotöitä alueella kesällä (vasanmerkintä). Jos vasat jäävät merkitsemättä, niitä ei voida erottaa omistajansa omaisuudeksi esim. liikennevahinkotilanteessa. Tällöin porosta saatava vahingonkorvaus tai teurastuotto ei tule poronmistajalle vaan menee paliskunnalle. Laidunten vähentyessä, pirstoutuessa ja käytettävyyden heiketessä muuten, porojen laidunnuspaine lisääntyy muilla alueilla ja laitumet kuluvat epätasaisesti. Tämä voi johtaa siihen, että porojen teurastuotto (vasaprocentti) alenee, teuraspainot alenevat ja porotalouden lihantuotto kärsii. Toisaalta poroja voidaan joutua ottamaan lisäruokinnan piiriin entistä aiemmin, jos ne pyrkivät lähtemään normaaleilta laidunalueiltaan pois tai jos ne eivät saa tarpeeksi ravintoa kuluneilta laidunalueilta. Aikaistunut lisäruokinta tarkoittaa lisäkustannuksia ja elinkeinon kannattavuuden heikkenemistä edelleen. Hanke myös todennäköisesti aiheuttaa porojen siirtymisen alueille, missä ne aiheuttavat haittaa vakituiselle asutukselle ja viljelyksille. Isosydänmaan paliskunnalle aiheutuu valtavasti lisätyötä ja kustannuksia porojen siirtämisestä, vahinkojen estämisestä ja korvaamisesta. Lisäksi aiheutuu ristiriitoja asukkaiden kanssa. Myös hankkeen rakentamisaikainen lisääntyvä liikenne sekä hankealueen hyväkuntoinen tiestö lisää liikennettä hankealueella ja sen läheisyydessä. Lisääntyvä	Huomioidaan laidunmenetykset vaikutusten arvioinnissa, sekä esitetään keinoja vaikutusten lieventämiseksi kappaleessa 10.18.6. Kaava-alueetta laajempi häiriöriskialue huomioidaan vaikutusten arvioinnissa kaavaselostuksen kappaleessa 10.18.3. Huomioidaan lisääntyneet porovahingot vaikutusten arvioinnissa luvussa 10.18.3. Porojen hakeutuminen viljelyksille huomioidaan vaikutusten arvioinnissa luvussa 10.18.3.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	liikenne tarkoittaa aina myös porokolareiden määrän kasvua hanke ja sen vaikutusalueella. Hankealueella rakennettavaan ja parannettavaan tiestöön sekä tuulivoimaloiden perustuksiin tarvitaan suuret määrät soraa tai muuta maa-ainesta. Maa-ainesten ottaminen poronhoitoalueelta lisää poronhoidon laidunmenetyksiä, mikä myös on yksi energiantuotannon kumulatiivisista vaikutuksista. Alueella voimassa oleva Länsi-Lapin maakuntakaavan yleismääräys edellyttää, että ”Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueiden käytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.” Aluetta ei ole maakuntakaavassa merkitty tuulivoimapotentiaalisiksi alueeksi. Kaava-alueen sisällä on turpeenottoalue, joka ei ole enää tuotantokäytössä. Maakuntakaavaan on turpeenottoalueen osalta kirjattu vaatimus, että ”Turvetuotantoalueen jälkikäyttöä suunniteltaessa poronhoitoalueella tulee pyrkiä turvaamaan alueen poronhoidon edellytykset.” Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL, 132/1999) 32 §:n mukaan maakuntakaavan on oltava ohjeena yleiskaavaa laadittaessa ja muutettaessa. MRL 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoitajilla on alueella poronhoito-oikeus, he ovat oikeudenhaltijoita, joille ei saa hankkeen kaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin (MRL 9 §). Ruonasuon tuulivoimaosayleiskaavan yleismääräyksissä todetaan ”Kaava-alueella sallitaan porotalouden edellyttämien rakenteiden rakentaminen siten, että ne sovitetaan yhteen tuulivoimatoimintojen kanssa.” Ruonasuon tuulivoimaosayleiskaava tulisi kuitenkin laatia siitä näkökulmasta, että sillä ei aiheuteta kohtuutonta haittaa alueen muulle oikeuden haltijalle eli poronhoidolle ja poronhoidon alueiden käytölliset toiminta ja kehittämisedellytykset turvaten. Ruonasuon tuuli- ja aurinkovoimahanke aiheuttaa merkittävää haittaa Isosydänmaan paliskunnan poronhoidolle. Käytännössä koko hankealue tulee poistumaan porotalouden käytöstä. Tämän lisäksi tulee muistaa, että hankkeen vaikutukset poronhoidolle kohdistuvat aina huomattavasti	Lisätään kaavaselostukseen kappale 7.5 , jossa kerrotaan hankkeessa tarvittavan kiviaineksen määrä. Täydennetään kiviaineksen ottamisen vaikutukset kohtaan 10.11 luonnonvarat ja kohtaan 10.18.3, vaikutukset poronhoitoon. Täydennetään poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia kaavaselostuksen kohdassa 10.18.3. Täydennetään poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia kaavaselostuksen kohdassa 10.18.3.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	laajemmalla alueella. Isosydänmaan paliskunnan alueella on olemassa ja suunnitteilla niin paljon erilaisia maankäyttöhankkeita, että niiden yhteisvaikutusten takia poronhoidon laidunalueet ja poronhoito alueella ovat vaarassa loppua kokonaan. Poronhoito on edelleen perinteinen elinkeino Simossa ja sillä on tärkeä merkitys niin kulttuurillisesti kuin syrjäkylien asuttuna pitämisessä. Poronhoito työllistää suoraan sekä päätoimisesti että sivutoimisesti, mutta myös välillisesti muun muassa matkailun ja lihanjalostuksen kautta. Yhä syvemmälle sydänmaille laajeneva tuulivoimarakentaminen on todellinen uhka poroelinkeinon säilymiselle. Hankkeesta on käyty yksi poronhoitolain 53 §:n kaltainen neuvottelu. Neuvottelussa ei kuitenkaan ollut paikalla valtion viranomaista. Paikalla ollut Metsähallituksen edustaja oli paikalla maanomistajan ominaisuudessa. Isosydänmaan paliskunta vastustaa hanketta sille aiheutuvien todennäköisten merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten vuoksi. Ruonasuon tuulivoimaosayleiskaavassa tulee turvata erityisesti poronhoidon toimintaedellytykset.	Poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu pidettiin 11.12.2024.
L9 Lapin liitto 21.1.2025	Suhde maakuntakaavaan Suunnittelualue sijaitsee 19.2.2014 vahvistetun Länsi-Lapin maakuntakaavan turpeenottoalueella Ruonansuo (EOT 2534). Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita. Turvetuotantoalueen jälkikäyttöä suunniteltaessa poronhoitoalueella tulee pyrkiä turvaamaan alueen poronhoidon edellytykset. Suunnittelualue sijoittuu osittain maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M 4504). Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloustalouteen tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin. Suunnittelualueen koilliskulma sijoittuu turvetuotannon suunnitteluun soveltuvalla alueella Sankajärvi (eot 2743). Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla on tutkittuja turvevaroja. Turpeenottoalueiksi voidaan ottaa jo ojitettuja tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneita soita tai käytöstä poistettuja suopeltoja. Soiden luonnontilaiset tai luonnontilaisten kaltaiset osat tulee jättää tuotannon ulkopuolella. Turvetuotantoalueiden käyttöönoton suunnittelussa ja ajoittamisessa on otettava huomioon tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin ja pohjavesiin. Turvetuotantoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan vaikutukset	

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	alapuolisen vesistön tilaan ja pohjavesiin sekä pyrittävä lieventämään haitallisia vaikutuksia. Turvetuotantoalueen jälkikäyttöä suunniteltaessa poronhoitoalueella tulee turvata alueen poronhoidon edellytykset. Suunnittelualue rajautuu luonnonsuojelualueeseen Rimpijärvi–Uusijärvi (SL 4062). Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita. Lisäksi kaava-alueesta noin 2 km länteen sijaitsee luonnonsuojelualue Veittiaapa (SL 4056). Suunnittelualueen itäpuolelle on maakuntakaavassa osoitettu voimajohto sekä voimajohdon yhteystarvemerkinä. Keskuskylät Ylikärppä (at 317) ja Alaniemi (at 316) sijoittuvat noin 10 km etäisyydelle suunnittelualueesta. Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla pyritään säilyttämään tai joille suunnitellaan maaseudun peruspalveluita ja joita voidaan pitää sopivina rakentamisalueina. Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Maaseudun kehittämisen kohdealue Hamari-Ylikärppä (mk 8041), matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealue Simojoki-Martimoaapa Kemijokivarsi-Törmävaara-Kätkävaara (mv 8416) sekä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue/kohde Simojokivarren kulttuurimaisema (ma 8140) sijoittuvat lähimmillään 5-10 km etäisyydelle suunnittelualueesta. Maakuntakaavoissa on annettu lisäksi koko maakuntakaava-aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä muun muassa poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäyttöisten toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamiseen sekä arvokkaiden luonnonympäristöjen huomioimiseen liittyen. Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksessä 2023–2024 on tunnistettu maakunnallisesti merkittäviä potentiaalisia tuulivoima-alueita sekä näihin liittyviä mahdollisia vaikutuksia maakunta- ja kuntakaavoituksen tueksi. Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksen 2023–2024 loppuraportti on julkaistu marraskuussa 2024. Selvityksessä tuulivoimapotentialiseksi alueeksi ei ole osoitettu julkisesti vireillä olevia tuulivoimaloiden alueita. Näiden osalta on meneillään yksityiskohtaisempi suunnittelu ja vaikutusten arviointi, jota kautta saadaan tarkempaa tietoa kuin maakunnallisessa selvityksessä. Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksessä 2023–2024 Ruonasuon tuulivoimahanke on tuotu esille suunnitteilla olevana hankkeena.	Kaavaselostuksen kappaleissa 10.9 ja 10.10 on kuvattu kaavan vesistövaikutukset. Kaavassa on poronhoitoa koskeva yleismääräys, jolla turvataan poronhoidon edellytykset alueella.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Lapin liiton näkemys Kaavaselostuksessa on tuotu esille suunnittelualuetta koskevat maakuntakaavan merkinnät. Myös osayleiskaavan suhde maakuntakaavaan on tuotu esille. Kappaleessa 11.2 Kaavan suhde maakuntakaavaan käytetään nimitystä Lapin maakuntakaava. Alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin. Ruonasuon hankealueen lähialueelle sijoittuu paljon tuulivoimahankkeita sekä Lapin että Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa. 30 km etäisyydelle sijoittuu 10 tuotannossa olevaa tuulivoimahanketta, 2 rakenteilla olevaa tuulivoimahanketta ja 12 eri suunnittelun vaiheessa olevaa tuulivoimahanketta. Yhteisvaikutusten arvioinnin osalta tulee maakuntakaavan suunnittelumääräysten näkökulmasta erityisesti keskittyä maisemavaikutuksiin sekä poronhoitoon kohdistuviin vaikutuksiin. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulisi tunnistaa ne alueet, joihin kohdistuu merkittävimmät vaikutuksen ihmisiin, maisemaan, luontoon ja poronhoitoon. Lapin liiton virasto toteaa, että poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten lieventämiseen ja yhteistyöhön Isosydänmaan paliskunnan kanssa tulee kiinnittää jatkosuunnittelussa erityistä huomiota.	Korjataan kaavan nimi kappaleessa 11.2 muotoon Länsi-Lapin maakuntakaava. Täydennetään yhteisvaikutusten arviointia kaavaselostuksen kappaleeseen 10.23. Täydennetään poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten arviointia kappaleeseen 10.18.5 ja laaditaan yhteisvaikutuksista laajemmat häiriöriskialueet havainnollistava kartta 10.34.
L10 Paliskuntain yhdistys 22.1.2025	Hankkeesta vastaava on S Tuuli SPC Oy, jonka tarkoituksena on rakentaa Simon Ruonasuon alueelle 5 tuulivoimalaa ja 70 hehtaarin kokoinen aurinkoenergian tuotantoalue. Hankkeeseen liittyy mahdollisesti energian varastointia nimellisteholtaan yhteensä enintään noin 20 MW:n akkuvarastoissa tuotantoalueella ja tuotantoalueelle sijoitetaan mahdollisesti lisäksi noin 12 akkukonttia ja lisäksi tarvittavat muuntamokontit. Tuulivoimahankkeen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan maakaapelina kaava-alueelta Petäjäkoski-Isokangas-johtokäytävään, johon se kytketään johdonvarsiliitynnällä. Suunnittelualue sijoittuu Isosydänmaan paliskunnan alueelle ja vaikutukset ulottuvat myös naapuripaliskuntaan Oijärveen. Poronhoito on merkittävä elinkeino Pohjois-Suomessa. Se on tärkeä työllistäjä paitsi suoraan, myös lihan ja muiden tuotteiden jalostuksen sekä matkailupalveluiden kautta. Poronhoito ylläpitää kunnan monipuolista elinkeinorakennetta. Erityisesti pienemmissä kylissä poronhoito on merkittävä työllistäjä ja elinvoimaisuuden, maisemakuvan ja turvallisuuden ylläpitäjä. Paliskuntien poronhoito perustuu porojen vapaaseen laiduntamiseen ja luonnonlaitumien ympärivuotiseen käyttöön.	

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Alueen paliskunnat ovat eri yhteyksissä ilmaisseet huolensa laidunalan vähenemisestä ja pirstoutumisesta teollisen maankäytön vuoksi. Paliskunnissa on toiminnassa ja suunnitteilla huomattava määrä tuuli- ja aurinkovoiman tuotantoa. Erityisesti energiarakentamisesta aiheutuvien yhteisvaikutusten kertautuvat haitat uhkaavat nousta kohtuuttomuuden mittoihin. Paliskuntain yhdistys lausuu asiassa yleisellä tasolla, sillä yhdistykseen tulee erilaisiin maankäytön hankkeisiin liittyen lausuntopyyntöjä vuosittain vajaa 100 ja määrä on nousussa. Resurssit eivät enää riitä yksityiskohtaiseen paneutumiseen yksittäisiin osayleiskaava-asioihin. Kaavoittajalla on selvitysvelvollisuus kaavan vaikutuksista. Vaikutukset on arvioitava riittävällä tarkkuudella yhteistyössä asianosaisen paliskunnan kanssa. Kaavamenettelyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tulee olla alueen paliskunnat merkittynä osallisiksi. Poronhoitoalueella osallinen on aina paliskunta, jonka alueelle hanke sijoittuu. Jos kaavan vaikutukset ulottuvat naapuripaliskuntiin, on heidät myös tulkittava osallisiksi. Poronhoidon huomioon ottaminen kaavoituksessa Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto. Poronhoitolaki (PHL 848/1990) on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Poronhoito-oikeus ja siihen kiinteästi kuuluva vapaa laidunnusoikeus on ikaikainen nautintaoikeus, joka on suoraan poronhoitoilalla turvattu erityinen oikeus (PHL 3§). Poronhoitoilaissa (53§) säädetään myös, että suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa. PHL 53§:n kaltaisia neuvotteluita suositellaan käytäväksi muillakin kuin valtion omistamilla mailla, sillä ne on todettu hyväksi keinoksi yhteensovittaa poronhoitoa ja muita maankäytön muotoja kaavoituksessa. Maakuntakaavamääräykset voivat myös ohjata neuvottelujen käymiseen. Poronhoitoalueen maakuntakaavoissa on poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamista edellyttäviä yleismääräyksiä sekä tarkempia määräyksiä esim. poronhoidolle tärkeiden alueiden huomioonottamisesta ja säilyttämisestä. Voimassa olevan Länsi-Lapin maakuntakaavan koko kaava-alueella koskeva yleismääräys edellyttää: ”Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset	Arvioidaan vaikutukset yhteistyössä paliskuntien kanssa. Vaikutusten arviointi kuvataan kappaleessa 10.18.3. Paliskunnat on mainittu osallisina osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Sekä Isosydänmaan että Oijärven paliskuntia on kohdeltu osallisina kaavaa laadittaessa. Poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu pidettiin 11.12.2024.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.” Maakuntakaavoissa on myös tuulivoimaloiden alueisiin liittyviä yleismääräyksiä, joissa edellytetään poronhoitoalueella turvaamaan poronhoidon edellytykset. Maankäyttö- ja rakennuslain (jatkossa Alueidenkäyttölaki) 39§:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoito on osa alueen elinkeinoelämää ja etenkin sivukylillä tärkeä toimeentulon lähde. Poronhoitajat ovat alueella oikeudenhaltijoita, joille ei saa hankkeen kaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Suunnittelualueella poronhoidon turvaaminen hankkeen kaavoituksessa on välttämätöntä. Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Poronhoidon nykytila ja toiminta kaava-alueella ja sen vaikutusalueella tulee kuvata. Vaikutukset poronhoidolle tulee arvioida yhteistyössä alueen paliskunnan kanssa. Kaavassa on selvitettävä sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan. Selvityksessä tulisi kiinnittää erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon hankealueen paliskuntien toiminta-alueella ja lähialueella käynnissä olevat hankkeet. Yhteisvaikutusten arvioinnissa asianosaisen paliskunnan antama näkemys vaikutuksista on otettava huomioon. Poroelinkeinosta tulisi kuvata osayleiskaavan valmisteluaineistossa seuraavia perusasioita: ▪ Asianosaisen paliskunnan perustiedot ▪ Kuvaus poronhoidon toiminnan luonteesta suunnittelu- ja kaavan vaikutusalueella ▪ Poronhoidon perusinfrastruktuurin kuvaus suunnittelu- ja kaavan vaikutusalueella ▪ Alueen sijoittuminen suhteessa porojen laiduntamiseen ▪ Alueen merkitys paliskunnan toiminnan kannalta: o Miten suuri osa paliskunnan poroista laiduntaa/käsitellään alueella?	Kaavassa on poronhoitoa koskeva yleismääräys, jolla turvataan poronhoidon edellytykset alueella. Poronhoidon nykytilaa kuvataan kappaleessa 4.3. Poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan kappaleissa 10.18.3 ja 10.18.4. Käytetään paliskunnilta kerättyä tietoa osana vaikutusten arviointia kappaleissa 10.18.3 ja yhteisvaikutusten arvioinnissa kappaleessa 10.18.4. Paliskuntien näkemykset tuodaan esille vaikutusten arvioinnissa. Huomioidaan vaikutusten arvioinnissa kappaleissa 10.18.3 ja 10.18.4.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	o Miten suurta osaa poronomistajista hanke koskee suoraan? o Jos alueelle sijoittuu poronhoidon rakenteita (esim. erotusaita, kämppä), mikä on niiden merkitys (pääaita vai vähemmän käytetty) paliskunnan poronhoidon kannalta? Lisäksi kaavan valmisteluaineistoista tulee käydä ilmi, miten on arvioitu PHL 53§:n mukaisen tai sen kaltaisen neuvottelun tarve, neuvottelun suunniteltu ja/tai toteutunut ajankohta, ja tarvittaessa, miten neuvottelu sovitetaan yhteen YVA- ja kaavamenettelyn kanssa. Suosittelut aineistot ja/tai menetelmät vaikutusten arviointiin: ▪ Paliskuntain yhdistykset tilastot (Poromies-lehden vuoden 1. nro: tilastoliite) ▪ Paliskuntien tiedot: https://paliskunnat.fi/py/paliskunnat/paliskuntien-tiedot/ ▪ Porotalouden paikkatietoaineisto ▪ Karttatyöskentely ja/tai poroisännän/paliskunnan edustajan/edustajien haastattelut ▪ Neuvottelut ▪ Paliskunnan lausunto Lisätietoja: Anttonen ym. (2023) <i>Tuulivoimahankkeiden suunnittelu ja operointi poronhoitoalueella – tuulivoima-alan ja poronhoidon näkemys hyvistä käytännöistä</i>. https://akordi.fi/wp-content/uploads/Paliskunnat-ja-tuulivoimatoimijat_toimintamalli_12012023_FINAL.pdf Paliskuntain yhdistyksen nettisivut: Maankäyttö https://paliskunnat.fi/py/neuvonta/maankaytto/ Tutkimustietoa https://paliskunnat.fi/py/materiaalit/tutkimustietoa/ Opas poronhoidon tarkasteluun maankäyttöhankkeissa (PoroYVA-opas): https://paliskunnat.fi/poroyva/PoroYVA_2014_FI_w eb.pdf Kaavassa annettavat määräykset Tuulivoimaosayleiskaavassa on syytä antaa määräys, jonka mukaan kaava-alueella sallitaan porotalouden edellyttämien rakenteiden rakentaminen siten, että ne sovitetaan yhteen tuulivoimatoimintojen kanssa. Tämä määräys on tarpeellinen, sillä alueelle voi olla tarvetta rakentaa poronhoidon rakennelmia,	Lisätään kaavaselostuksen kappaleisiin 5.2 ja 5.3 että PHL 53 § mukainen neuvottelu on pidetty 11.12.2024. Kaavan yleisissä määräyksissä on teksti: <i>Kaava-alueella sallitaan porotalouden edellyttämien rakenteiden rakentaminen siten, että ne sovitetaan yhteen tuulivoimatoimintojen kanssa.</i>

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	esimerkiksi pyyntiaitoja. Rakenteiden salliminen ei kuitenkaan turvaa riittävästi poronhoidon edellytyksiä hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa. Kaavoissa tulisi lisäksi antaa alueella voimassa olevan maakuntakaavan ohjausta noudattava yleinen kaavamääräys poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamiseksi. Esimerkiksi: ”Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on turvattava poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytykset.” Tämän kaltainen määräys on vakiintuneesti käytössä poronhoitoalueen tuulivoimaosayleiskaavoissa. Kaavan sallimasta rakentamisesta voi aiheutua paliskunnalle kohtuutonta tai huomattavaa haittaa, jota ei kaavamääräyksiin ole mahdollista lieventää tai poistaa. Tällöin kaava on alueidenkäyttölain (39§) tai poronhoitolain (2§) vastainen, eikä sitä voida hyväksyä. Lopuksi Kaavassa on selvitettävä sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan. Vaikutusten arvioinnin tulee olla asianmukainen ja riittävä. Paliskunnat on merkittävä osallisiksi kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Alueen paliskuntien kanssa tulee käydä hankkeesta poronhoitolain 53§:n mukaisia tai kaltaisia neuvotteluita kaavamenettelyn aikana. Järjestettävät neuvottelut on syytä kirjata osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. YVA- ja kaavamenettelyiden aikana tulee etsiä keinoja haitallisten vaikutusten estämiseen, lieventämiseen ja kompensointiin yhteistyössä alueen poronhoidon harjoittajien kanssa. Alueen paliskuntien lausunnot ja kannanotot tulee ottaa huomioon painoarvoltaan merkittävinä.	Lisätään kaavaan määräys <i>Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on turvattava poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytykset.</i> Kuvataan kaavan yhteisvaikutukset poronhoitoon kappaleessa 10.18.4. Kirjataan OAS:aan että Poronhoitolain 53§:n mukainen neuvottelu käytiin Simossa ja Teamsin välityksellä 11.12.2024. Huomioidaan paliskuntien ja paliskuntain yhdistyksen lausunnot ja kannat kaavan vaikutusten arvioinnissa kappaleessa 10.18.4.
L11 Tornionlaaks on museo 22.1.2025	Tornionlaakson museo edellytti Ruonasuon tuulivoimahankkeen 1. viranomaisneuvottelussa (11.9.2024) arkeologiset selvitykset suunnitellun kaavan alueille Puurolankangas, Lamminkumpu ja Karjalaisenmaa. Inventointi on tehty 2024 (Arkeologitoimisto Aleksandria) ja näin ollen hankkeeseen liittyvä tieto arkeologisesta kulttuuriperinnästä on ajantasainen ja riittävä. Kaavaan muinaisjäänköhde merkitään kohdemerkinnällä sm (Muinaismuistokohde) ja kohdemerkintään liitetään määräys: ”Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänkö. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Tornionlaakson museo) lausunto”	Täydennetään muinaisjäänköhde kaavakarttaan museon ohjeistamalla tavalla.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Kaavan yleisiin määräyksiin tulee lisätä teksti ”Rakentamisalueiden läheisyydessä sijaitsevat arkeologiset kohteet tulee merkitä selkeästi maastoon ennen rakennustöiden aloittamista ja niiden ajaksi. Rajauksen tulee noudattaa muinaisjäännösalueen tai muun kulttuuriperintöalueen rajausta”. Kaavaselostukseen kappaleeseen Arkeologinen kulttuuriperintö tulee lisätä kaavan alueella sekä sen lähialueella olevat arkeologiset kulttuuriperintökohteet. Inventoinnissa 2024 havaittiin yksi kaavan alueelle sijoittuva uusi kohde; kiinteä muinaisjäännös Puurolankangas (1000054609) niminen louhos. Tämä kohde tulee merkitä kaavaan alakohteineen ja ottaa huomioon selostuksessa. Puurolankangas kohde sijoittuu maakaapelointilinjasta noin 90 metrin päähän. Tervahauta, Juurakkoaho (1000054613), joka sijoittuu maakaapelointilinjasta noin 320 metrin päähän ja kaavan rajasta 230 metrin päähän, on syytä lisätä kaavaselostukseen. Muinaisjäännösten nimet ja niiden muinaisjäännösrekisterissä olevat tunnusnumerot tulee aina mainita kaavaselostuksessa. Kaavaa ympäröivällä alueella ei ole juurikaan tunnettuja muinaisjäännöskohteita, joka kertoo myös arkeologisen inventoinnin puutteesta alueella. Edellä mainittujen kohteiden lisäksi lähimmät kohteet sijoittuvat 6-8 km päähän: mahdolliset muinaisjäännökset Maaninkajärvi Jättiläissaari (1000028256) sekä Hämeenmaa (1000025107) Kappaleessa 10.3 kuvailu arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvista vaikutuksista on ristiriitainen ja osin virheellinen. Kaavalle sijoittuu yksi kiinteä muinaisjäännös, Puurolankangas, toisin kuin selostuksesta käy ilmi. Puurolankangas kohde on louhos ja Juurakkoaho niminen kohde on tervahauta. Vaikutuksia arvioitaessa tulee nimetä ja tunnusnumeroida kaavalla sijoittuvat tai alueen toimintaan liittyvät arkeologiset kohteet Puurolankangas (1000054609) ja Juurakkoaho (1000054613). Puurolankangas kohde on lähellä suunniteltua maakaapelireittiä (n. 90 m). Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön korostuvat rakentamisvaiheessa ja niitä pystytään lieventämään suunnittelulla sekä merkitsemällä kohteita maastoon tunnistamisen helpottamiseksi. Suunnittelutilanne, rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema Kaavaluonnoksen selostuksessa on tuotu esiin suunnittelualueella ja sen vaikutusalueella voimassa olevat kaavat sekä arvokkaat alueet. Selostuksessa kohdassa 4.7 Maisema ja kulttuuriympäristö on tunnistettu Simon alueella sijaitsevat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt	Täydennetään kaavan yleisiä määräyksiä museon ohjeistamalla tavalla. Täydennetään muinaisjäännösten nimet ja tunnusluvut kaavaselostuksen kappaleeseen 4.8.1. Korjataan ja täydennetään kaavaselostuksen kappaletta 10.3. Korjataan Simojokivarren kulttuurimaiseman kuvaus kaavaselostuksen kappaleeseen 4.7.1

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	lukuun ottamatta Simojokivarren kulttuurimaisemaa, joka on osoitettu sekä Länsi-Lapin maakuntakaavassa että Simojokivarren yleiskaavassa (2022) kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi. Selostuksessa on virheellisesti esitelty Simojokivarren maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (MAMA2016) Simojoen varren kulttuurimaisemat Alaniemi ja Ylikärppä maakunnallisesti merkittävänä rakennettuina kulttuuriympäristöinä. Paikallisesti merkittäviä kohteita ei ole tunnistettu tai tuotu esiin. Tornionlaakson museo muistuttaa, että ympäristöministeriön julkaisussa Kulttuuriympäristön vaikutusten arvioinnissa (2013) todetaan, että suoraan rakentamista ohjaavien yleiskaavojen kulttuuriympäristöselvityksessä on syytä määrittää ja kuvata valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet aluetasolla ja hankkeen mukaan tarvittaessa kiinteistötasolla. Paikallisesti merkittäviä kohteita on osoitettu vaikutusalueella olevissa osayleiskaavoissa, esimerkiksi Simojokivarren yleiskaavassa Ylikärppän alueella. Kaavoitettujen alueiden ulkopuolella olevia kohteita on selvitetty Simon alueelta Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa (2006–07). Yksi tällainen kohde, Maaninkajärven jääkärikämpä sijaitsee noin 7,5 kilometriä itään hankealueelta. Museon näkemyksen mukaan tilanne tulee tunnistaa kaavan valmistelussa. Maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia on esitelty kohdassa 10.2. Vaikutusten arvioinnin tueksi on laadittu näkemäalueanalyysi sekä havainnekuvia kymmenestä eri kuvauspisteestä. Havainnekuvia ei ole laadittu yöajalta tai eri vuodenaajoista. Havainnollistavaa materiaalia olisi hyvä olla enemmän. Esimerkiksi Ylikärppästä laadittu havainnekuva on suoraan kohti metsää, eikä anna kuvaa laajemmasta näkymästä. Kuvauskohteet tulisi valita niin, että hanke näkyy peltoaukeiden tai järvien yli. Näkemäalueanalyysikartat on esitetty vain kaavaselostuksessa pienimittakaavaisina ja karkearesoluutioisina kuvina, joista näkyvyysalueiden kohdentaminen on vaikeaa. Vaikutusten arvioinnin mukaan hankkeen 2-8 kilometrin lähivaikutusalueella ei sijaitse arvokkaita kulttuurimaisema- ja ympäristökohteita, vaikka kyseiselle etäisyydelle sijoittuvat Simojokivarren kulttuurimaisema sekä Alaniemen ja ylikärppän maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Kaavan maisemavaikutusten arvioinnin mukaan hankkeen vaikutukset maisemaan ovat kokonaisuutena vähäiset. Tuulivoimalat eivät selvityksen mukaan näy arvokkaille kulttuuriympäristökohteille, joten hankkeella ei ole	Korjataan kappaleeseen 4.7.3 Alaniemen ja Ylikärppän kuvaus rakennetusta kulttuuriympäristöstä maisema-alueeksi. Täydennetään kaavaselostuksen kappaleeseen 4.7.4 paikallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet. Lisätään tieto Jääkärikämpästä kappaleeseen 4.7.4 ja vaikutuksista kappaleeseen 10.2.3. Laaditaan havainnekuvaliite (liite 7) suuremmassa koossa, jotta kuvista saa paremmin selvää. Täydennetään kappaleeseen 10.2 kartta, jossa on esitetty näkyvyysalueanalyysi ja Simojokivarren kulttuurimaisema ja muut arvokkaat kohteet. Täydennetään vaikutusten arviointia.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	vaikutuksia kulttuuriympäristöihin. Voimat jäivät suurimmaksi osaksi metsän peittoon. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan vaikutusten arviointi suhteessa maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön on niukka ja yhteisvaikutusten arviointi puuttuu kokonaan. Voiman näkyvät näkemäalueanalyysin perusteella laajasti hankealuetta ympäröiville asumattomille soille eikä Simojokivarteen kohdistuvista maisema- ja kulttuuriympäristövaikutuksista muodostu selkeää kuvaa. Muita huomioita valmisteluaineistosta Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.11.2024. Siihen ei kuitenkaan päivitetty vuonna 2024 tehtyä arkeologista inventointia. Kappaleessa 6 Vaikutusten arviointi on mainittu, että keskeiset vaikutukset arvioidaan maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti yleiskaavan laadinnan yhteydessä. Tässä yhteydessä arkeologista ja rakennettua kulttuuriympäristöä ei ole luetteloitu. Tornionlaakson museolla ei ole muuta huomautettavaa Ruonasuon tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineistosta rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman tai arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.	Täydennetään kappaleeseen 10.2 kartta, jossa on esitetty näkyvyysalueanalyysi ja Simojokivarren kulttuurimaisema ja muut arvokkaat kohteet. Täydennetään vaikutusten arviointia. Täydennetään arkeologinen inventointi OASaan kappaleeseen 5 ja vaikutusten arviointia kappaleessa 6.
L12 Lapin ELY-keskus OSITTAIN SALASSAPIIDETTÄVÄ 22.1.2025	Sovellettava lainsäädäntö Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) nimi on muutettu lailla maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta (752/2023), joka tuli voimaan 1.1.2025. Uusi nimi on 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaki (AKL). Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan alueidenkäyttölain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Rakentamislaki on tullut voimaan 1.1.2025. Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Ruonasuon tuulivoimaosayleiskaava on tullut vireille 14.9.2023, eli asia on tullut vireille maankäyttö- ja rakennuslain ollessa voimassa ja asia käsitellään loppuun soveltaen maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä. MRL 77 a §:n mukaan rakennuslupa tuulivoimalan rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentin estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena.	

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	MRL 77 b §:n mukaan laadittaessa lain 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että: 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella; 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön; 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää. Yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään MRL 39 §:ssä. 39.4 §:n mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. MRL 43 §:n 1 momentin mukaan lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). MRL 43 §:n 2 momentin mukaan yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (rakentamisrajoitus). Tällöin ei sovelleta, mitä 1 momentissa säädetään. Ympäristövaikutusten arviointimenettely ELY-keskus on 10.6.2024 antamassaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarvetta koskevassa korjatussa päätöksessä katsonut, että Ruonasuon tuulivoimahankkeeseen ei ole tarve soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. ELY-keskus toteaa, että YVA-päätöstä varten esitetystä hankekuvauksessa tuulivoimahankkeen enimmäistehoksi oli määritetty alle 45 MW. Lausuttavan kaava-aineiston mukaan yleiskaavan mahdollistaman hankkeen kokonaistehoksi on esitetty enintään 45 MW, joten yleiskaavan mahdollistama hanke eroaa tältä osin YVA-päätöksen hankekuvauksesta. YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaan YVA-menettelyä tulee soveltaa tuulivoimapuistoihin, joissa voimalaitosten määrä on vähintään 10 tai niiden yhteen laskettu kokonaisteho on vähintään 45 MW. Koska yleiskaavan mahdollistaman hankkeen teho on lausuttavan aineiston mukaan enintään 45 MW, edellyttää hankkeen toteuttaminen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. ELY-keskus pyytää kuntaa huomioimaan, että hanketta ei ole suunniteltu ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä eivätkä ELY-keskus ja kunta ole	Korjataan kaavaselostuksen kappaleeseen 1.3 että enimmäisteho on alle 45 MW.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	tehneet sopimusta YVA-menettelyn soveltamisesta kaavoituksessa. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) MRL 24 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. ELY-keskus katsoo, että kaavaselostusluonnoksessa on tunnistettu hanketta koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, sekä alustavasti kuvattu kuinka osayleiskaava toteuttaa joitakin tunnistetuista tavoitteista. Selostusluonnoksessa suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin on arvioitu vielä hyvin puutteellisesti, eikä vaikutuksia ole arvioitu kaikkiin selostusluonnoksessa tunnistettuihin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin nähden. ELY-keskus katsoo, että kaavaehdotusta laadittaessa tulee varmistaa, että kaavaselostuksessa arvioidaan kaavan suhde jokaiseen tunnistettuun tavoitteeseen. Maakuntakaavan ohjausvaikutus MRL 32 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. MRL 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon. Ruonasuon tuulivoimaosayleiskaava-alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava. Kaavaselostusluonnoksessa on tunnistettu suunnittelualueen sijainti maakuntakaavan mukaisella Ruonasuon turvetuotantoalueella (EOT 2534) ja turvetuotannon suunnitteluun soveltuvalla alueella (eot 2743), sekä soveltuvien osien koko maakuntakaava-alueella koskevat suunnittelumääräykset. ELY-keskus huomauttaa, että yleiskaavaselostuksessa ei ole tunnistettu kaavoitettavan alueen sijaintia maakuntakaavassa osoitetulla Simon maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M 4504). Selvitykset ja vaikutusten arviointi MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Luontoympäristö ELY-keskus katsoo, että luonto- ja maisemaselvitys on pääosin toteutettu riittävällä laajuudella. Luonto- ja maisemavaikutukset on vaikutusten arvioinnissa suurimmaksi osaksi kuvattu tai tunnistettu. Soidensuojelualueiden maisemaan tuulivoimalat kuitenkin vaikuttavat ELY-keskuksen näkemyksen mukaan huomattavasti, mutta tätä ei ole tunnistettu maisemavaikutusten arvioinnissa.	Täydennetään kaavan suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin kaavaselostuksen kappaleeseen 11.1. Lisätään kaavaselostuksen kappaleeseen 3.2 maininta maa- ja metsätalousvaltaisesta alueesta (M 4504). Täydennetään kaavaselostuksen kappaleeseen 10.2.3 että Ruonasuon tuulivoimalat näkyvät enimmäkseen asumattomille soille, joista osa on soidensuojelualueita.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta tehtyt selvitykset ovat kattavat ja vaikutusten arviointi on tehty luotettavalla tavalla. ELY-keskus yhtyy selvitysten johtopäätökseen, jonka mukaan hankkeella ei ole merkittäviä vaikutuksia arvokkaisiin luontotyyppeihin tai uhanalaiseen kasvillisuuteen. Kaavaselostusluonnoksen mukaan aurinkopaneelikenttä voi olla ruoho- ja varpupeitteinen. Kasvillisuutta joudutaan todennäköisesti käsittelemään säännöllisesti aurinkopaneelikentän toiminnan aikana vesakon kasvun torjumiseksi. Käsiteltävä pinta-ala on suuri ja siten paneelikentän käsittelymenetelmän valinnalla voi olla vesistövaikutuksia ja vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. Erityisesti kemiallinen vesakontorjunta voi aiheuttaa haitallisia ympäristö- ja luontovaikutuksia sekä tuotantoalueelle että sen ympäristöön. ELY-keskus katsoo, että kaavassa tulee selvittää aurinkopaneelikentän kasvillisuuden käsittelyn vaikutukset vesistöihin ja luontoympäristöön. Linnusto Veittiaavan ja Rimpijärvi-Uusijärven Natura-alueet on liitetty Natura-alueverkostoon sekä luonto- että lintudirektiivin perusteella. Veittiaapa on perustettu valtion maiden soidensuojelualueeksi ja kyseinen Natura-alue kuuluu myös sekä kansainvälisesti tärkeisiin että Suomen kansallisesti tärkeisiin lintualueisiin (Important Bird and Biodiversity Area - IBA ja Finnish Important Bird Areas – FINIBA). Veittiaavan suojelualue sijaitsee lähimmillään n. 800 m:n etäisyydellä suunnittelualueesta. Rimpijärvi-Uusijärvi alue on perustettu valtionmaiden soidensuojelualueeksi ja tämä Natura-alue kuuluu myös Suomen kansallisesti tärkeisiin lintualueisiin (Finnish Important Bird Areas – FINIBA). Suunnittelualue rajautuu etelässä Rimpijärven-Uusijärven soidensuojelualueeseen. Suunnittelualueen lähiympäristö voidaan katsoa laajalta alueelta oleva linnustollisesti erittäin arvokasta aluetta. Myös suunnittelualueelle perustetun kosteikon voidaan katsoa luontoselvityksen kokonaisuuden perusteella olevan linnustollisesti arvokas kohde. Luontoselvitysraportissa todetaan, että tehty kartoitus keskittyi pääsääntöisesti Ruonasuon hankealueen kartoittamiseen. Luontoselvitysraportin mukaan alueen ympäristönsuojelu- ja Natura-alueita ei kartoitettu niin tarkasti, että kyseisessä raportissa voitaisiin juurikaan ottaa kantaa suojelualueilla esiintyvään lajistoon. ELY-keskus katsoo, että linnustoselvitykset eivät ole kaikilta osin riittävän kattavia, jotta hankkeen linnustovaikutukset kokonaisuudessaan voitaisiin arvioida luotettavasti. Suunnittelualueen	Täydennetään kaavaselostuksen kappaleeseen 10.10 että aurinkovoiman tuotantoalueella ei käytetä torjunta-aineita, joten aurinkopaneelikentällä ei ole vaikutusta vesistöihin. Kasvillisuutta niitetään tarvittaessa.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	pesimälinnuston osalta selvitys voidaan katsoa riittäväksi, mutta ympäristössä pesivien ja suunnittelualueella käyttävien lintujen osalta selvityksessä on puutteita. Mikäli kaavan valmistelussa edetään, tulee linnustoselvityksiä täydentää suunnittelualueen ympäristössä elävien ja osittain suunnittelualueen kosteikkoa hyödyntävien lintujen osalta. Linnustoselvitysraporteissa tulee esittää lennon tarkkailupaikkojen lisäksi kartalla myös käytetyt näkymäalue sektorit, jotta lentotarkkailun kattavuutta voidaan arvioida. Kaiken kaikkiaan lintujen lentotarkkailu on luontoselvitysraportin mukaan kohdennettu tuotantoalueelle. Kahden lintudirektiivin perusteella Natura-alueverkostoon liitetyn Natura-alueen läheisyyden ja hankealueella liikkuvien petolintujen vuoksi kaavoituksessa tulisi selvittää maastotarkkailuin myös Natura-alueilta tuotantoalueelle suuntautuvia lentoja. Vain tällaisella tarkkailulla Natura-alueisiin kohdistuvien vaikutusten selvittäminen voidaan tehdä luotettavalla tavalla, koska vanhalle turvetuotantoalueelle rakennettu kosteikko toimii ruokailu- ja levähdysalueena lähialueiden ja todennäköisesti myös Natura-alueiden vesilinnuille, kahlaajille ja petolinnuille. Ympäröivillä alueilla pesivistä linnuista ainakin metsähanhien ja uhanalaisten petolintujen on jo tehdyssä selvityksessä todettu vierailevan säännöllisesti suunnittelualueella ja käyttävän kosteikkoa ruokailu- ja saalistusalueena. Suunnittelualueen pesimälinnustosta huomionarvoisia ovat erittäin uhanalainen tukkasotka ja äärimmäisen uhanalainen suokukko (mahdollinen pesintä) sekä vaarantuneet haapana ja jouhisorsa. Suunnittelualueella sijaitsee myös merkittävä kanalintujen soidinalue. Lisäksi suunnittelualueen lähialueilla on useita muita kanalintujen soidinpaikkoja ja kanalintureviirejä. Tuulivoimaloiden kannalta törmäysherkeitä lajeista hankealueella pesii joutsen, kurki ja lukuisia vesilintuja, joista osa on uhanalaisia. Lisäksi suunnittelualueella käyttää ruokailu-, saalistus- soidin- tai levähdysalueina törmäysherkeitä lajeista metsähanhi sekä useita uhanalaisia petolintulajeja. Kaavoituksessa laaditun linnustoselvitysten ja ympäröivien alueiden linnuston perusteella ELY-keskus katsoo, että suunnittelualue on linnustollisesti merkittävä alue ja vanhalle turvetuotantoalueelle on onnistuttu perustamaan arvokas lintukosteikko, joka palvelee pesimälinnustonsa lisäksi myös lähialueiden (ml. suojelu- ja Natura-alueiden) lintujen ruokailu-, saalistus- ja soidinalueena. Tuuli- ja aurinkovoimale- alueen perustaminen tälle alueelle heikentäisi väistämättä tätä arvokasta linnustoaluetta, ja kaavan	Tehdään täydentävää linnustotarkkailua maastokaudella 2025. Merkitään raporttiin tarkkailupisteet näkymäalue sektorit, liite 9 ja 10. Täydentävän linnustotarkkailun yhteydessä maastokaudella 2025 tarkkaillaan etenkin Natura-alueilta tuotantoalueelle suuntautuvia lentoja.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	mahdollistamalla toiminnalla voi siten olla myös merkittäviä heikentäviä vaikutuksia myös läheisten suojelualueiden linnustolle. ELY-keskus katsoo, että [uhanalaista lajia] koskevat selvitykset ja vaikutusten arviointi on puutteellista. Kaava-aineiston ja kaavaa varten tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoimalat aiheuttavat merkittävän riskin suuren petolinnun pesimäreviirille ja reviirin elinkelpoisuudelle. Nykytietojen perustella varovaisuusperiaatetta noudattaen yleiskaavan mahdollistama hanke esitetyllä voimalasijoittelulla ei ole toteuttamiskelpoinen. Mikäli kaavaa halutaan edistää, tulee lisäselvityksillä pystyä sulkemaan pois hankkeen merkittävät heikentävät vaikutukset tämän pesimäreviirille. ELY-keskus huomauttaa Simon kunnalle, että kriittisille paikoille rakennetuilla yksittäisilläkin tuulivoimaloilla on suuri merkitys, kun arvioidaan muiden samalle petolintureviirille suunniteltujen ja suunniteltavien hankkeiden yhteisvaikutuksia suureen petolintuun. Sama koskee myös läheisiin Natura-alueisiin kohdistuvia vaikutuksia. Perustettu kosteikkoalue on linnustonselvityksen perusteella arvokas alue linnuston kannalta sekä pesivän että alueella levähtävän linnuston perusteella. ELY-keskus katsoo, että alue tulee osoittaa myös kaavassa esimerkiksi luo-merkinnällä, joka olisi osittain päällekkäinen viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueen merkinnän kanssa. [Salassa pidettävä sisältö poistettu.] Viitasammakko Viitasammakko on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu ja luonnonsuojelulain 78 §:n ja EU:n luontodirektiivin liitteen IV mukaisesti tiukkaa suojelua edellyttävä laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty ilman luonnonsuojelulain 83 §:n mukaista lupaa poiketa luonnonsuojelulain lajia koskevista rauhoitussäännöksistä. Lisääntymis- ja levähdyspaikkoja heikentäviä tai hävittäviä vaikutuksia tulee aina ensisijaisesti välttää ja minimoida. Poikkeuslupamenettely on vasta viimesijainen keino, mikäli muita tyydyttäviä ratkaisua ei ole löydettävissä. ELY-keskus katsoo, että kaava-aineistoon sisältyvä viitasammakkoselvitys on asianmukaisesti laadittu. ELY-keskus katsoo, että kaavaluonnoksessa on ristiriita tuulivoimaloiden sijoituspaikkoja osoittavan merkinnän ja viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa osoittavan kaavamerkinnän välillä. Viitasammakoiden huomioimisesta on keskusteltu hanketoimijan ja konsultin kanssa erillisessä työpalaverissa, ja on todettu, että Ruonasuolla	Vaikutukset uhanalaisen lajiin arvioidaan uudelleen. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään salaisessa liitteessä (Liite 12). Lisätään s-1 määräykseen, että alue on myös linnustollisesti arvokas. Salassa pidettävä osa lausunnosta on huomioitu kaavaehdotuksessa. Siirretään voimalat 3 ja 4 pois kosteikkoalueelta.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	vaikutuksia voidaan viitasammakon osalta välttää ja vähentää siirtämällä myllyjä pois kosteikkoalueelta ja osoittamalla kaavassa niille vaihtoehtoisia sijoitusratkaisuja. Vaihtoehtoisia sijoitusratkaisuja suunnitellessa tulee huomioida, mitä ELY-keskus on edellä lausunut myös muiden luontovaikutusten osalta. Lisäksi tulee huomioida, että lisääntymis- ja levähdyspaikkaa heikentäviä vaikutuksia voi syntyä myös välillisesti esimerkiksi rakentamisen aikana. ELY-keskus toteaa, että viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueille osoitetun luo-1-merkinnän sijaan tulee käyttää s-merkintää, koska kysymyksessä on suoraan lain nojalla turvatusta lajin lisääntymis- ja levähdyspaikasta. Kaavaluonnoksessa esitettyyn suojelumääräykseen tulee lisätä viittaus MRL 41.2 §:ään. Muilta osin suojelumääräys on riittävä. Ympäristönsuojelu Kaavaselostuksen mukaan tuulivoimaloiden purkamisen jälkeen perustukset joko puretaan tai jätetään paikalleen maisemoituna. ELY-keskus huomauttaa, että perustusten paikalleen jättäminen ei ole ensisijainen käytöstä poistotapa ja perustusten purkamisessa ja kierrättämisessä tulee noudattaa ajantasaista ympäristö- ja rakentamislainsäädäntöä. Viittaus ajantasaiseen lainsäädäntöön tulee ilmetä selostuksessa, huomioiden muun muassa valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa. Kaavaselostusluonnoksen meluselvityksen perusteella voidaan pitää riittävästi osoitettuna, että hankkeen meluvaikutukset ovat kokonaisuudessaan vähäiset, eikä melu ylitä vertailuarvoina käytettyjä ohjearvoja asutukseen käytettävillä alueilla, ottaen huomioon lähimpien asuin- ja lomarakennusten etäisyyden (lähimmillään noin 4 km) suunnittelualueesta. ELY-keskus kuitenkin huomauttaa, että meluselvityssä ei ole esitetty arvioita hankkeen maksimivoimalatyyppien lähtömelutasosta ja melun leviämisestä, vaan mallinnus on toteutettu kaavan mahdollistamaa voimalatyyppiä teholtaan ja kooltaan pienemmällä voimalalla ja äänitehotasolla 108,9 dB. Kaavaselostusluonnoksessa on huomioitu, että tuulivoimaloiden välittömässä läheisyydessä melulla saattaa olla vaikutuksia virkistyskäyttöön. Välkemallinnus on tehty käyttäen hankkeen maksimivoimalatyyppiä. Selvityksen perusteella voidaan katsoa osoitetun, että välkevaikutukset eivät ylitä vertailuarvoina käytettyjä ohjearvoja asutukseen käytettävillä alueilla ja hankkeen varjovälkkeen vaikutukset ovat kokonaisuudessaan vähäiset. Vesitalous	Muutetaan luo-1 merkintä s-merkinnäksi. Lisätään suojelumääräyksen kaavamääräykseen viittaus MRL 41.2 §:ään. Täydennetään kappaleeseen 10.22: Purkamisessa ja kierrättämisessä noudatetaan ajantasaista ympäristö- ja rakentamislainsäädäntöä. Melumallinnus on tehty voimalatyyppillä, joka on tällä hetkellä saatavilla. Mallinnukseen on lisätty ympäristöministeriön melumallinnusohjeen mukaisesti 2 dB epävarmuusmarginaalia, millä varmistetaan, että toteutettava tuulivoimala ei ylitä melumallinnuksessa esitettyä melutasoa. Lisäksi kaavassa määrätään, että toteutettava tuulivoimala ei saa olla melumallinnuksessa käytettyä lähtömelua meluisampi.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Kaava-alueelle suunnitellut tuulivoimalat, aurinkovoimalat, sähkönsiirron maakaapelireitti ja uusi tiestö sijoittuvat suhteellisen pienelle alueelle Luujoen valuma-alueen latvaosiin, eivätkä näin ollen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan aiheuta nykytilaan nähden merkittäviä muutoksia Luujoen vesistöalueeseen tai virtaamiin. Kaava-alueelle tulee jossain määrin lisää avointa pinta-alaa ja huonosti vettä läpäisevän maanpinnan osuus kasvaa, jolloin esimerkiksi runsaiden vesisateiden ja keväällä lumen sulamisen aikaan ojat voivat täyttyä aiempaa nopeammin ja aiheuttaa kuormitusta suunniteltuun laskeutusaltaaseen. ELY-keskus pitää hyvänä asiana, että olemassa oleva kosteikko säilytetään ja että kaavaselostuksen mukaan vesienhallinnasta laaditaan erillinen suunnitelma. Kaavaselostusluonnoksessa alueen pintavedet on tunnistettu asianmukaisesti. Selostusluonnoksen kartoilla kaava-alueen ja sen läheisyydessä sijaitsevat luonnonvesistöt olisi voitu kuvata tarkemmin (esim. korostusväri) ja tuoda esiin myös vesistöalueiden valuma-alueiden rajat. Pintavesiin kohdistuvien vaikutusten kuvaus on hyvin yleispiirteinen, mutta merkittävimmät vaikutuksia aiheuttavat tekijät (mm. kiintoainekuormitus ja happamat sulfaattimaat) on tunnistettu ja otettu huomioon. Jotta alueen vesienhallinta ja happamien sulfaattimaiden aiheuttamat ongelmat tulisivat varmemmin huomioiduksi, suosittelee ELY-keskus kaavamääräystä vesienhallintasuunnitelman laadinnasta ja happamien valumavesien tarkkailusta sekä kaavaluonnoksessa osoitetun laskeutusaltaan osoittamista sitovana tai sitoa ohjeellisen laskeutusaltaan toteuttamisvelvoite vesienhallintasuunnitelman toteuttamiseen. Vesienhallintasuunnitelmaan ELY-keskuksen valvontaviranomainen ottaa kantaa, sitten kun se valmistuu. Poronhoito Suunnittelualue on pääosin Isosydänmaan kevät- ja kesälaidunalueita sekä Isosydänmaan ja Oijärven yhteistoiminta-alueita. Alueella merkitään molempien paliskuntien vasa. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkee jäkälälaidunalueen läpi. Kaavaselostusluonnoksen mukaan alueelle on vuonna 2024 rakennettu siirtoaidat korvannut kiinteä aita. Alueella laiduntaa noin 600 poroa ja siellä merkitään huomattava määrä vasa vuosittain. Kaavan mahdollistaman hankkeen osalta haitallisten vaikutusten lieventämistoimiksi esitetään rakennustöiden ajoittamista siten, että vasonnalle ja vasanmerkinnälle ei aiheudu häiriötä sekä sitä, että hankkeesta vastaava neuvottelee vaikutusten lieventämisestä, korvauksista tai muusta kompensaatista Isosydänmaan paliskunnan kanssa. Aurinkoenergian tuotantoalue aidataan.	Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.10. tietoja huonosti vettä läpäisevien alueiden vaikutusta valumavesien virtaamaan. Täydennetään kaavaselostuksen kohdan 4.9.2. karttaa niin, että siinä korostuvat vesistöt ja valuma-alueiden rajat. Lisätään kaavan liitteeksi vesienhallintasuunnitelma. Lisätään kaavan yleisiin määräyksiin, että ennen rakentamisen aloittamista hankkeelle on oltava vesilupa.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Kaavaselostusluonnoksessa tuodaan esille, että Isosydänmaan paliskunnan mukaan Ruonasuo on yksi harvoista kesämerkintäalueista ja tuulivoimahankkeita on suunnitteilla kaikille näille alueille. Kaavaselostusluonnoksessa todetaankin, että tämä korostaa poronhoidon osalta hankkeiden yhteisvaikutusten merkitystä. Kaavaselostusluonnoksen mukaan paliskunnille aiheutuu huomattavia haitallisia yhteisvaikutuksia jo toiminnassa olevan ja suunnitellun tuulivoima- ja aurinkovoimatuotannon kautta ja että lopulliset vaikutukset selviävät vasta Ruonasuon ja muidenkin paliskuntiin vaikuttavien hankkeiden toteuduttua, jos ne toteutuvat. Lisäksi alueella on rakenteilla ja suunnittelussa uusia 400 kV voimajohtoja, sekä Suhangon kaivos. Kaavaselostusluonnoksessa todetaan, että ”Jos kaikki Isosydänmaan paliskunnan alueelle suunnitellut hankkeet toteutuvat, vaikutukset paliskunnan poronhoitoon tulevat olevat erittäin merkittävät, koska paliskunnan käytössä olevat laidunmaat pirstaloituvat ja mahdolliset voimaloiden melusta ja välkkeestä johtuvat vaikutukset kattavat suuren osan paliskunnan alueesta.” Poronhoidon osalta eri hankkeiden yhteisvaikutukset korostuvat kaavojen suunnittelussa. Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Hankkeita yksinään ja kaikkien hankkeiden yhteisvaikutuksia tulee tarkastella erityisen tarkasti maakuntakaavan ohjauksen toteuttamiseksi. Tuulivoimaosayleiskaavaluonnoksen määräyksissä todetaan, että kaava-alueella sallitaan porotalouden edellyttämien rakenteiden rakentaminen siten, että ne sovitetaan yhteen tuulivoimatoimintojen kanssa. Tämä turvaa osaltaan poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytyksiä. ELY-keskus katsoo, että on erittäin tärkeää, että poronhoito otetaan huomioon hankkeen tarkemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa ja yhteistyötä tehdään hankkeen jokaisessa vaiheessa. Hanketoimijan tulee olla tietoinen myös maanoton aiheuttamista vaikutuksista. Hankkeen vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia tulee estää ja lieventää ja huolehtia, että poronhoidon alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset turvataan, eikä poronhoidolle aiheudu kohtuutonta haittaa kaavojen toteuttamisesta. Yleiskaavamerkinnot ja -määräykset Sen lisäksi, mitä ELY-keskus on jo edellä yleiskaavamerkinnoista ja -määräyksistä todennut, lausuu ELY-keskus yleiskaavamerkinnoista ja -määräyksistä vielä seuraavaa.	Täydennetään poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten arviointia kappaleeseen 10.18.3. Täydennetään yhteisvaikutuksia poronhoitoon kappaleessa 10.18.4. Lisätään kaavaselostukseen kappale 7.5 , jossa kerrotaan hankkeessa tarvittavan kiviaineksen määrä. Täydennetään kiviaineksen ottamisen vaikutukset kohtaan 10.11 luonnonvarat ja kohtaan 10.18.3, vaikutukset poronhoitoon. Täydennetään yhteisvaikutusten tarkastelua kappaleeseen 10.23.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Tuulivoimaosayleiskaavaa ollaan laatimassa maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana suoraan tuulivoimarakentamista ohjaavana yleiskaavana, mikä käy ilmi koko yleiskaava-aluetta koskevista määräyksistä (yleismääräys). Osayleiskaavaa on tarkoitus käyttää tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimalan alueella (tv). Kaavamääräyksen mukaan tv-alueille voidaan sijoittaa yhteensä enintään 5 tuulivoimalaa ja niiden vaatima rakennusoikeus. Tuulivoimaloiden kaikki rakenteet tulee sijoittua osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle. Lisäksi kaavamääräyksessä on säädetty voimalan värityksestä. Tv-alueiden sisälle on kaavaluonnoksessa osoitettu tuulivoimalaitoksen ohjeellinen sijainti ja numero. Valtaosa yleiskaava-alueesta on kaavaluonnoksessa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-1). M-1-alue on varattu pääasiassa maa- ja metsätaloutta varten. Kaavamääräyksen mukaan alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita niille erikseen osoitetuille alueille ja niitä varten huoltoteitä, kokoonpano- ja tukitoimintojen alueita sekä teknisiä verkostoja. Alueelle saa sijoittaa maa- ja metsätaloutta palvelevaa rakentamista. Kaavaluonnoksessa on osoitettu myös aurinkoenergian tuotantoaluetta (EN/au), ohjeellinen sähköaseman sijainti (en), sekä ohjeellinen laskeutusallas. ELY-keskus muistuttaa, että suoraan rakentamista ohjaava tuulivoimaosayleiskaava korvaa asemakaavan ja tämän vuoksi yleiskaavan tulee ohjata riittävästi rakentamista ja muuta alueidenkäyttöä. Kohtuullisuus maanomistajalle ratkaistaan yleiskaavassa. Näin ollen tuulivoimaloiden rakentamiseen osoitettujen alueiden ulkopuolella tulee olla voimassa MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Tällöin ei voi tulla tilannetta, että kunnalle tulisi korvausvelvollisuus rahat tai lupa -periaatteen nojalla (MRL 43.1 §). ELY-keskus toteaa, että osayleiskaavasta koko kaava-alueen maanomistajille ja muille oikeuden haltijoille aiheutuvien rajoitusten on oltava perusteltuja, kun otetaan huomioon kaavan tarkoitus ja sisältö sekä ohjaustavoite, kuten MRL 39 § ja maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun vaatimukset edellyttävät. ELY-keskus katsoo, että M-1-alueen kaavamääräystä tulee täydentää siten, että maa- ja metsätalouden harjoittamista palveleva rakentaminen on sijoitettava vähintään 300 metrin etäisyydelle tuulivoimaloista tai rakentamattomasta tuulivoimaloille osoitetusta alueesta. ELY-keskus toteaa, että yleiskaavamerkinnoissä tulee käyttää Katja-asetuksen (311/2024) mukaista esitystapaa.	Täydennetään kaavamääräyksiä siten, että M-1 alueella on voimassa rakentamisrajoitus (AKL 43.2 §). Täydennetään M-1 -alueen kaavamääräystä siten, että rakentaminen tulee sijoittaa 300 metrin etäisyydelle tuulivoimaloista tai rakentamattomasta tuulivoimaloille osoitetusta alueesta. Käytetään yleiskaavamerkinnoissä Katja-asetuksen mukaista merkintätapaa.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	ELY-keskus edellyttää, että Simon kunta kaavaehdotusta laatiessaan ottaa huomioon, mitä edellä on todettu.	
L13 Fingrid 24.1.2025	Fingrid Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua hankkeesta. Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan. Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liittynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti. Pyydämme ottamaan huomioon, että Fingridin näkemyksen mukaan Ruonasuon hankkeen liityntäpiste on Herva. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot. YVA-asiakirjat sekä yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnot osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.	Hankkeesta vastaava pyytää risteämislausuntoa.
L14 lin kunnanarkki tehti 27.1.2025	Viranomaisneuvottelussa 11.9.2024 lin kunta esitti kommentit, jotka tulee huomioida jatkosuunnittelussa: Kaavaselostus, kohta 4.9 Luonnonvarat Maaperätutkimuksissa on paljastunut, että alueella on happamia sulfaattimaita sekä alueen pintavesien laskutarkastelussa esitetään että suunnittelualueen	

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	lopullinen pintavesien purkupaikka on Kuivajoen kautta Perämereen. Tästä syystä olisi hyvä tarkentaa pintavesien ohjaukseen ja pilaantuneiden maa-ainesten sekä sulfaattipitoisten maa-ainesten hallintaa.	Lisätään kaavan liitteeksi vesienhallintasuunnitelma. Lisätään kaavan yleisiin määräyksiin, että ennen rakentamisen aloittamista hankkeelle on oltava vesilupa.
L15 POP-ELY 27.2.2025	... Lausunto Luonto- ja alueidenkäyttöyksikkö Ruonasuon tuulivoimahankkeesta on laadittu Rimpijärvi-Uusijärven sekä Veittiaavan Natura-alueita koskeva Natura-arviointi. Rimpijärvi-Uusijärven Natura-alueen osalta luonnonsuojelulain 35 §:ssä tarkoitetun lausunnon antaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Lausunto annetaan 6 kk kuluessa lausuntopyynnön saapumisesta (saap. 12.12.2024). Veittiaavan Natura-alueen osalta lausunnon antaa Lapin ELY-keskus. Tällä lausunnolla ei oteta kantaa kaavan suhteesta Natura-alueiden suojeluperusteisiin. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus muistuttaa, että hankkeen vaikutusalueella sijaitsee FINIBA-alue Simon Kuivaniemen suokeskittymä, joka ulottuu Pohjois-Pohjanmaan maankuntaan. Lisäksi maakuntarajalle, sekä Lapin että Pohjois-Pohjanmaan maakuntien alueelle, sijoittuu [uhanalaisen lajin] reviiri. YVA-tarveharkintaa varten antamassaan lausunnossa ELY-keskus on todennut, että ”näihin merkittäviin luontoarvoihin kohdistuvien vaikutusten arviointi tulee olla huolellista ja kokonaisvaltaista, ja arvioinnin tulee pohjautua riittäviin maastaselvityksiin sekä analyttisiin ja mahdollisuuksien mukaan kvantitatiivisiin menetelmiin.” Erityisesti [uhanalaiseen lajiin] kohdistuvien vaikutusten osalta ELY-keskus toteaa, että yleisesti vaikutuksia on tapana tarkastella Metsähallituksen [raportin nimi poistettu] raportin (2022) mukaisella tavalla, eli tarkastelemalla [uhanalaisen lajin] törmäysriskiä sekä elinympäristömenetystä Metsähallituksen laatimaan elinympäristömalliin perustuen. Mikäli elinympäristömalliin liittyy kuitenkin epävarmuutta esimerkiksi puutteellisten [uhalaiseen lajiin] liittyvä viittaus poistettu] tietojen vuoksi, on vaikutusten arviointi perusteltua tehdä lisäksi kattavaan maastoseurantaan perustuen. Ruonasuon tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistoon ei kuulunut mainitun tyyppistä perusteellista vaikutusten arviointia, vaikkakin kaavaselostuksen mukaan törmäysriskitarkastelu olisi laadittu. Laaditun selvityksen laatuun ja [uhanalaiseen lajiin] kohdistuvien vaikutusten merkityksellisyyteen on	Linnustovaikutuksia on arvioitu kappaleessa 10.6. Vaikutukset uhanalaisen lajiin arvioidaan uudelleen. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään salaisessa liitteessä (Liite 12).

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	kuitenkin mahdotonta ottaa kantaa kaava-aineistoissa esitettyjen tietojen perusteella. ELY-keskus katsoo, että kyse on kaavan edistämisen kannalta varsin keskeisestä asiasta, jonka osalta sekä lähtötietoja että vaikutusarviointia tulee täydentää kaavaehdotusvaiheeseen. Kaavaselostuksessa esitetty linnustoon kohdistuvien vaikutusten arviointi on muutoinkin erittäin pintapuolinen, suppea ja perustelematon, eikä siinä tarkastella esimerkiksi hankkeen suhdetta edellä mainittuun FINIBA-alueeseen. Tämän vuoksi ELY-keskus katsoo, että esitetty linnustovaikutusten arviointi on kokonaisuudessaan puutteellinen, ja sitä on merkittäväällä tavalla täydennettävä. Ympäristönsuojeluyksikkö YVA-tarveharkintavaiheessa esitetystä aurinkovoimalle suunniteltu pinta-ala on pienentynyt noin 100 hehtaarista 70 hehtaariin, koska kosteikkoa on rajattu paneelikenttäsuunnitelmien ulkopuolelle, mitä ELY-keskus pitää hyvänä asiana. Yhtäältä kaavaselostuksesta muodostuu kuva, että kosteikko on tarkoitus säilyttää sellaisenaan, mutta toisaalta kosteikon osalta on kuvattu, että tuulivoimaloiden perustusten vaatima kosteikkopinta-ala korvataan lisäämällä kosteikkopinta-alaa kaava-alueen muissa osissa, mikä on säilyttämiseen verrattuna ristiriitainen tavoite. Kaavakartalla esitetyt sitovat merkinnät luo-1 (luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue) ja tv (tuulivoimaloiden alue) ovat keskenään ristiriitaisia siltä osin kuin ne sijoittuvat päällekkäin. ELY-keskus muistuttaa luonnon monimuotoisuusarvon lisäksi, että kosteikko on perustettu alueen turvetuotannon loppuvaiheessa happamuudenhallintatavoimena. ELY-keskus näkee kosteikon säilyttämisen tärkeänä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus tuo esille, että hankealueen alapuoliset vesimuodostumat Luujoki sekä Kuivajoki ovat vesienhoidon luokittelun perusteella hyvässä ekologisessa tilassa. Luujoen tilatavoite on saavutettu, mutta sen säilyminen on kuitenkin uhattuna ilman toimenpiteitä. Tilan heikentymisen riskiä Luujoella aiheuttaa valuma-alueen typpikuormitus, orgaaninen kuormitus ja muu kiintoaineskuorma sekä erittäin merkittävä fosforikuormitus. Metsätalouden kuormitus Luujoella on erittäin merkittävä ja Luujoki onkin todettu metsätaloudelle erittäin herkäksi vesistöksi. Luujoella ja Kuivajoella on myös lohikalojen säännöllistä luontaista esiintymistä. Valuma-alueelta tuleva muu kuormitus ei ole syy olla huomioimatta uuden toiminnan aiheuttamaa kuormitusta, vaan päinvastoin Luujoen vesistön herkkyys lisäkuormitukselle on lisääntynyt olemassa olevan hajakuormituksen vuoksi. Edellä mainittujen	Täydennetään linnustovaikutusten arviointia kappaleeseen 10.6. Kosteikko säilyy entisen laajuisena. Muokataan kaavakarttaa siten, että s-1 ja tv-alueet eivät ole päällekkäin. Täydennetään kaavaselostuksen kappaletta 7.3, ja kuvataan vesienhallinnan toteuttamistapa. Lisätään kaavan liitteeksi vesienhallintasuunnitelma (liite 13).

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	syiden vuoksi happaman valunnan muodostumista, hajakuormituksen muodostumista sekä kulkeutumista tulisi hankkeessa kaikin keinoin ehkäistä. ELY-keskus katsoo, että olisi tärkeää, että kaavassa edellytettäisiin rakentamiselta, maaperää muokkaavalta ja kuivattavalta toiminnalta vesienhallintasuunnitelmaa, joka sisältää vesiensuojelusuunnitelman. Kaavaselostuksessa on lisäksi syytä tunnistaa, että toteutettavan hankkeen osalta on arvioitava vesilain mukaisen luvan tarve. ELY-keskus arvioi hankkeen vesiluvan tarpeen edellä mainitun vesienhallintasuunnitelman sekä ojitusilmoituksen perusteella. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ei pidä riittävänä kaavaluonnoksessa ja selostuksessa esitettyä happamiin sulfaattimaihin varautumista. Turvetuotannon aikana Ruonasuolta on aiheutunut happamia valumia (LAPELY:n tarkastuskertomus 19.10.2016, LAPELY/3226/2015). Happamien sulfaattimaiden esiintyminen alueella tulee selvittää, kuten kaavaselostuksen liitteen 5 sivulla 12 on todettu. Hankkeen vesienhallintasuunnitelman ja alueella tehtävien kuivatus- ja rakentamistoimien tulee perustua maaperätutkimuksiin. Myös aurinkovoimalakentän rakentamisvaiheen vesiensuojelutoimien tulee perustua tehtäviin selvityksiin. Kaava-aineistojen mukaan Ruonanojaan rakennetaan uusi lasketusallas, jolle tehdään tarvittaessa kalkkikäsittely. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen näkemys on, että kaavassa tulisi edellyttää hankkeelta alueen olosuhteisiin ja tehtyihin maaperäselvityksiin perustuvaa vesiensuojelusuunnitelmaa. Allasrakennetta ei tule ennalta hyväksyä kaavassa hankkeelle soveltuvaksi rakenteeksi, sillä asia tulee harkittavaksi ja ratkaistavaksi vesilain mukaisissa menettelyissä. Laskeutusallas ei yleensä ole suositeltavin vesienkäsittelyratkaisu happamilla sulfaattimailla. Laskeutusallas on lähinnä muita vesiensuojelukeinoja täydentävä rakenne, eikä ensisijainen vesiensuojelukeino varsinkaan alueella, jossa ojat ulottuvat hienojakoiseen kivennäismaahan tai maatuneeseen turpeeseen. Kaava-alueen vesienkäsittelyrakenteisiin voidaan ottaa kantaa vasta, kun tarvittavat maaperäselvitykset ja vesienhallintasuunnitelma näihin pohjautuen on tehty. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue Kaavaselostuksen perusteella kaavaratkaisun liikennevaikutukset painottuvat rakentamisen ajankohdalle. Kaavaselostuksessa ensisijaisena erikoiskuljetusreittinä esitetään reitti Oulun satamasta kaava-alueelle.	Lisätään kaavan liitteeksi vesienhallintasuunnitelma (liite 13). Lisätään kaavan yleisiin määräyksiin, että ennen rakentamisen aloittamista hankkeelle on oltava vesilupa. Rakentamisluvan yhteydessä esitetään tarkemmat tiedot maaperästä. Täydennetään kaavaselostuksen kappaletta 7.3, ja kuvataan vesienhallinnan toteuttamistapa. Laaditaan vesienhallinta- ja ennallistamissuunnitelma (liite 13 ja 14), joissa kuvataan vesiensuojelutoimenpiteitä kaava-alueella.

5.12.2025

Lausunnot	Sisältö	Vastine
	Kaavaselostuksessa mainitaan myös, että rakentamisen aikaiset erikoiskuljetukset kuljetetaan kaava-alueelle mahdollisesti Kemin sataman kautta. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue näkee tarpeellisena, että kaavaehdotuksessa esitetään erikoiskuljetusreitti myös Kemin satamasta kaava-alueelle, mikäli se nähdään potentiaalisena satamavaihtoehtona. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue huomauttaa, että alustavat kuljetusreitit tulee esittää erikoiskuljetusten lisäksi myös maa-aines- ja betonikuljetusten osalta, mikäli on mahdollista, että niitä kuljetetaan suunnittelualueen ulkopuolelta. Kuljetusreittien esittäminen ja arviointi eri vaihtoehtojen osalta tulee toteuttaa sillä tarkkuudella, kun se käytettävissä olevien tiedoin on mahdollista. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue näkee tärkeänä, että kuljetusreitillä olevien siltojen, rumpujen ja teiden kantavuudet sekä alikulkujen alikulkukorkeudet tarkistetaan ennen kuljetusten aloittamista. Erityisesti raskaat erikoiskuljetukset voivat edellyttää tierakenteiden vahvistamista ja pitkät lapakuljetukset voivat edellyttää esimerkiksi risteysalueiden leventämistä ja mursketäyttöjä. Kuljetusten ajoittuminen kelirikkoaikaan vaikuttaa merkittävästi tieverkon vahvistustarpeeseen, ja tulee erityisesti ottaa huomioon, mikäli kuljetuksia toteutetaan kelirikkoaikoina. Tarvittavat toimenpiteet selvitetään hyvissä ajoin ennen kuljetusten aloittamista ja niistä sovitaan tienpitäjän kanssa. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue muistuttaa, että mahdolliset toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella yhdessä niistä vastaavien viranomaistahojen (ELY-keskus tai Väylävirasto) kanssa. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue näkee, että hankkeessa on hyvä laatia erillinen liikenteellinen saavutettavuusselvitys hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä. Riittävän aikaisessa vaiheessa esille tulleet tuulivoimakuljetusten aiheuttamat maantieverkon muutostoimenpiteet tarjoavat mahdollisuuden siihen, että toimenpiteet tehdään riittävän aikaisin säädösten mukaan ilman, että ne viivästyttävät koko tuulivoimahanketta. Hanketoimijan tulee olla yhteydessä niihin ELY-keskusten Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueisiin, joiden alueille kuljetusreitit sijoittuvat, ennen saavutettavuusselvityksen laatimiseen ryhtymistä. Lisätietoa energiahankkeen liikenteellisestä saavutettavuusselvityksestä löytyy ELY-keskuksen sivuilta osoitteesta Tiehankkeet - ely - ELY-keskus (oikopolut -kohta).	Lisätään erikoiskuljetusreitti Kemin satamasta kappaleeseen 7.6. Maa-ainesten kuljetusreitti tarkentuu myöhemmin, kun maa-aineksen ottopaikka on tiedossa. Lisätään erikoiskuljetusreitti Kemin satamasta kappaleeseen 7.6.